

RAAP-RAPPORT 2241

Plangebied Kloostertuin te Ootmarsum

Gemeente Dinkelland

**Archeologisch onderzoek: een archeologische
begeleiding**

G. Zielman

Archeologisch Adviesbureau

Colofon

Opdrachtgever: Aveco de Bondt

Titel: Plangebied Kloostertuin te Ootmarsum, gemeente Dinkelland; archeologisch onderzoek: een archeologische begeleiding

Status: eindversie

Datum: 15 april 2011

Auteur: G. Zielman MA

Projectcode: DIKK2

Bestandsnaam: RA2241_DIKK2

Projectleider: G. Zielman MA

Projectmedewerkers: R.M. Brouwer & H. Ringenier

ARCHIS-vondstmeldingsnummer: 416127

ARCHIS-waarnemingsnummer: nog niet verleend

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: 43484

Autorisatie: drs. H.B.G. Scholte Lubberink

Bevoegd gezag: gemeente Dinkelland

ISSN: 0925-6229

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

Leeuwendeldseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

telefoon: 0294-491 500

telefax: 0294-491 519

E-mail: raap@raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2011

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van Aveco de Bondt heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau een archeologische begeleiding uitgevoerd in verband met de aanleg van een parkeerplaats en de bouw van een mortuarium in de stad Ootmarsum in de gemeente Dinkelland. Het doel van de archeologische begeleiding was om archeologische resten (sporen en mobilia) op te sporen te documenteren en indien relevant te bergen (behoud *ex situ*).

Tijdens de archeologische begeleiding zijn de ontgravingsprofielen en het -vlak gedocumenteerd. De archeologische begeleiding heeft nieuwe gegevens opgeleverd over de activiteiten sinds de Middeleeuwen ter plaatse van de Kloostertuin. Er zijn zowel sporen van middeleeuwse bewoning als sporen van ambachtelijke activiteiten (leerlooien) uit de Middeleeuwen en Nieuwe tijd gevonden. Opmerkelijk is dat in het ontgraven gedeelte sporen van een middeleeuws erf zijn gevonden, dat van vóór de aanleg van de vestingwerken omstreeks 1400 dateert.

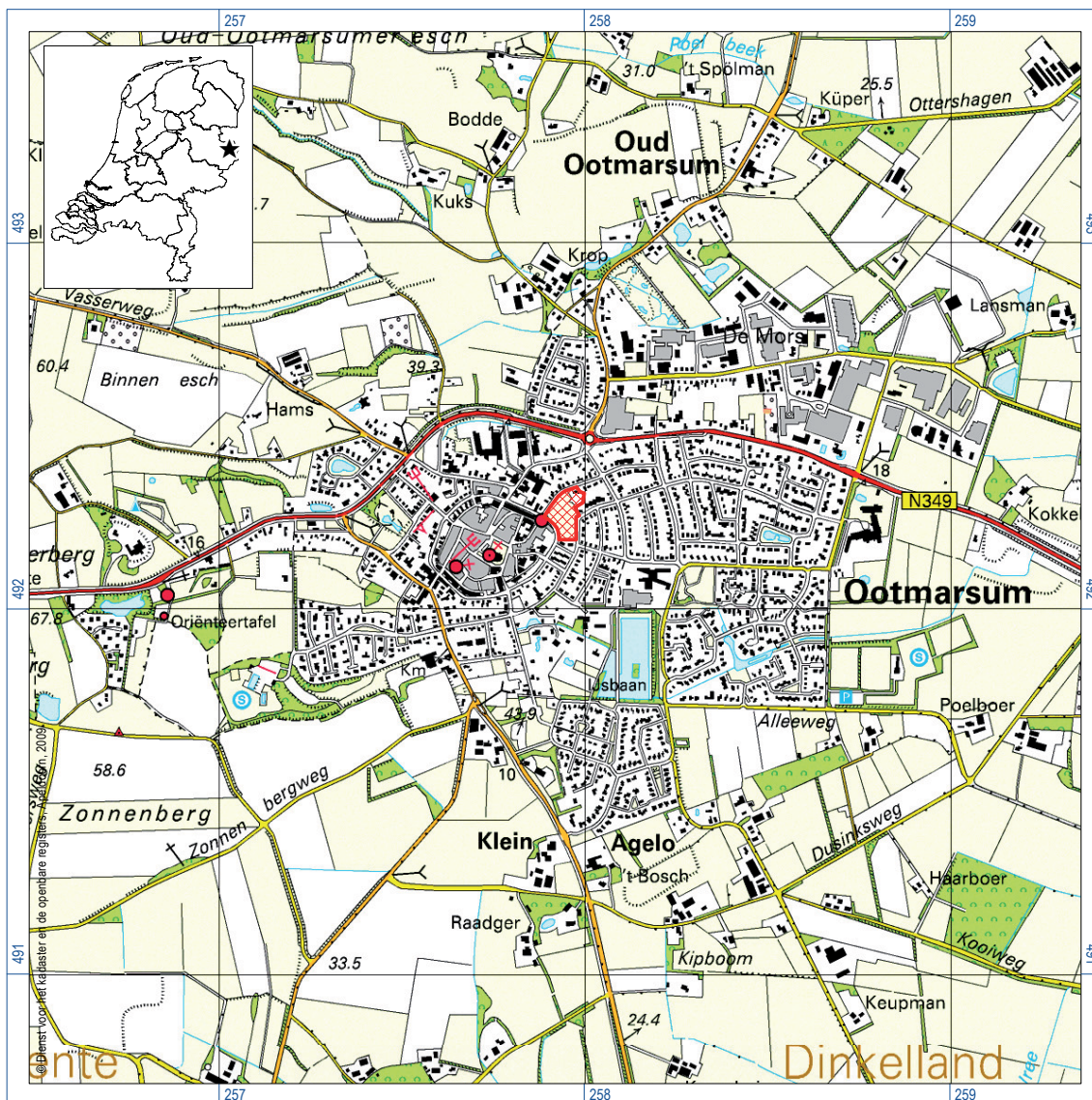
Inhoud

Samenvatting	4
1 Inleiding	6
1.1 Kader en doelstelling	6
1.2 Administratieve gegevens	8
2 Voorgaand onderzoek	9
2.1 Algemeen	9
2.2 Landschappelijk en historisch kader	9
2.3 Plangebied Kloostertuin	11
3 Onderzoeksvragen	18
4 Methoden	19
5 Resultaten	21
5.1 Landschappelijke aspecten	21
5.2 Grondsporen	21
5.5 Vondsten	26
5.6 De vindplaats	27
6 Conclusies en aanbevelingen	29
6.1 Conclusies	29
6.2 Aanbevelingen	30
Literatuur	31
Gebruikte afkortingen	32
Verklarende woordenlijst	33
Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen	35
Bijlage 1. Sporenlijst	36
Bijlage 2. Vondstenlijst	44

1 Inleiding

1.1 Kader en doelstelling

In opdracht van Aveco de Bondt heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau een archeologische begeleiding uitgevoerd in verband met de aanleg van een parkeerplaats en de bouw van een mortuarium in de stad Ootmarsum in de gemeente Dinkelland (figuur 1). De begeleiding is het vervolg op een bureauonderzoek.¹ Op grond van de resultaten daarvan werd geconcludeerd dat er mogelijk belangrijke archeologische resten aanwezig zijn in het plangebied. Naar aanleiding hiervan

Figuur 1. Ligging van plangebied Kloostertuin (gearceerd); inzet: ligging in Nederland.

¹ Scholte Lubberink, 2009.

RAAP-RAPPORT 2241

Plangebied Kloostertuin te Ootmarsum, gemeente Dinkelland
Archeologisch onderzoek: een archeologische begeleiding

Archeologische perioden				
Tijdperk				Datering
Nieuwste tijd (=Nieuwe tijd C)				1795
Nieuwe tijd		B		1650
		A		1500
Middeleeuwen		Laat		1250
		Vol		1050
		Vroeg	Ottoons	900
			Karolingisch	725
			Merovingisch laat	525
			Merovingisch vroeg	450
Romeinse tijd		Laat		270
		Midden		70 na Chr.
		Vroeg		15 voor Chr.
Prehistorie	IJzertijd		Laat	250
			Midden	500
			Vroeg	800
	Bronstijd		Laat	1100
			Midden	1800
			Vroeg	2000
	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)		Laat	2850
			Midden	4200
			Vroeg	4900/5300
	Mesolithicum (Midden Steentijd)		Laat	6450
			Midden	8640
			Vroeg	9700
	Paleolithicum (Oude Steentijd)		Laat	12.500
			Jong B	16.000
			Jong A	35.000
			Midden	250.000
			Oud	

tabel1_standard_Archeologisch_RAAP_2010

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

werd aanbevolen om dit door middel van proefsleuven te laten vaststellen. Op advies van de regio-archeoloog (drs. J.A.M. Oude Rengerink) is, namens het bevoegd gezag, d.d. 19 februari 2010 een archeologische begeleiding onder protocol opgraven voorgeschreven in de geselecteerde delen.

Het veldwerk is uitgevoerd van 22 oktober t/m 1 november 2010. De uitwerking vond plaats tussen november 2010 en januari 2011. Tijdens het onderzoek is op een prettige wijze samengewerkt met leden van de vereniging Heemkunde Ootmarsum en omstreken, de AWN afdeling Twente en de gemeente Dinkelland. Onderzoeksdocumentatie en vondstmateriaal zullen worden overgedragen aan het depot van de provincie Overijssel te Deventer.

Deze archeologische begeleiding is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroeps-groep (zie artikel 24 van het Besluit archeologische monumentenzorg). De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.1), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging

Bodembeheer (SIKB) geldt in de praktijk als richtsnoer.² RAAP beschikt over een opgravingsvergunning, verleend door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Zie tabel 1 voor de dateringen van de in dit rapport genoemde archeologische perioden. Enkele vaktermen worden achter in dit rapport beschreven (zie verklarende woordenlijst).

1.2 Administratieve gegevens

Gemeente: Dinkelland

Plaats: Ootmarsum

Plangebied: Kloostertuin

Centrumcoördinaten: 257.955/492.216

ARCHIS-vondstmeldingsnummer: 416127

ARCHIS-waarnemingsnummer: nog niet verleend

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: 43484

---

² www.sikb.nl.

2 Voorgaand onderzoek

2.1 Algemeen

In verband met de geplande herontwikkeling van twee plangebieden in en ten noordoosten van de oude stadskern van Ootmarsum is in het najaar van 2009 een bureauonderzoek uitgevoerd.³ Een van deze plangebieden is het in deze rapportage verder onderzochte plangebied Kloostertuin; het andere plangebied, aangeduid als 'Klooster en Radboudzalen', ligt direct ten zuiden van plangebied Kloostertuin. Het bureauonderzoek had tot doel om een gespecificeerde archeologische verwachting op te stellen voor beide gebieden op basis van geologische, bodemkundige en landschappelijke kenmerken alsook op basis van bekende archeologische resten en historische kaarten. Hieronder zijn de gegevens uit het bureauonderzoek voor zover relevant voor plangebied Kloostertuin integraal overgenomen.

2.2 Landschappelijk en historisch kader

Landschappelijke ligging van de stad Ootmarsum

De nederzetting en latere stad Ootmarsum is in de Vroege Middeleeuwen ontstaan op de oostflank van de Noord-Twentse stuwwal. Ten noorden en ten zuiden van Ootmarsum zijn in de ijstijden diepe erosiedalen uitgesleten in de flank van de stuwwal. Tussen deze erosiedalen is een hooggelegen maar smalle rug of langtong, opgebouwd uit (gestuwde) tertiaire klei, gespaard gebleven, waarop het oudste deel van Ootmarsum ligt.⁴ Op de tertiaire klei is plaatselijk sprake van een relatief dunne laag keileem, grindrijke grove zanden en/of dekzand. In de Nieuwe tijd zijn op grote delen van de rug als gevolg van de toepassing van plaggenbemesting dikke cultuur- of esdekken ontstaan.⁵

De aan weerszijden van de rug gelegen erosiedalen zijn voor belangrijk deel opgevuld met smeltwaterafzettingen afkomstig van de stuwwal.⁶ Via deze laaggelegen gebieden voeren beken water afkomstig van de stuwwal af in de richting van het Dinkeldal: de Vlasbeek, Ribbertbeek en Moerbeek aan de noordzijde van Ootmarsum en de Binnenbeek en Molenbeek aan de zuidzijde. Als gevolg hiervan wordt Ootmarsum aan twee zijden omgeven door (van oorsprong) laaggelegen, moerassige gebieden die zich in bodemkundig opzicht kenmerken door vochtige veldpodzolen en natte beekerdgronden.⁷

Beknopte historie en ontwikkeling van de stad Ootmarsum

Aangenomen mag worden dat Ootmarsum is ontstaan uit de gelijknamige domaniale hof waarvan de oorsprong in de Vroege Middeleeuwen ligt. In de Late Middeleeuwen was de hof Ootmarsum in

³ Scholte Lubberink, 2009.

⁴ Van den Berg & Den Otter, 1993, code GT.

⁵ Ebbers & Van het Loo, 1992, codes zEz23 en bEz23.

⁶ Van den Berg & Den Otter, 1993, code TW4.

⁷ Ebbers & Van het Loo, 1992, codes Hn21 en pZg23.

het bezit van de bisschop van Utrecht. De exacte ligging van de hof is tegenwoordig niet meer bekend. Aangenomen wordt dat deze globaal het gebied omvatte dat wordt omsloten door de Grotestraat, de Schiltstraat, het Kerkplein en de Oostwal aan de westzijde van de stadskern.⁸ De kerk van de H.H. Simon en Judas zal (door de eigenaar van de hof Ootmarsum) zijn gesticht op het terrein van de hof. Wanneer dit exact gebeurde, is onbekend. De vroegste schriftelijke vermelding van de kerk is het jaar 1162.

De aanwezigheid van de hof met de kerk leidde tot het ontstaan van de nederzetting Ootmarsum. Vermoedelijk oefenden hof en kerk aantrekkingskracht uit op handelaren, ambachtslieden, begijnen, etc. die zich op van de hof Ootmarsum afgesplitste percelen vestigden. Rekeningen van de bisschop van Utrecht uit de 14e en 15e eeuw geven een opsomming van de van de hof afgesplitste percelen, waarvoor een jaarlijkse tijs (pacht) aan de bisschop verschuldigd was. De bewoners van de tijsplichtige percelen en de onder de hof ressorterende horigen vielen onder de rechtspraak van de hof: het zogenaamde wigboltsrecht. Dit recht wordt in 1314 door bisschop van Utrecht uitgebreid, onder andere met het recht om een week- en jaarmarkt te houden. Vanaf dat moment kan van een vorm van stadsrecht gesproken worden. Het noemen van schepenen, raden en gemeente in 1325 en het recht om een eigen stadszegel te voeren, bevestigt dat er in die tijd inderdaad sprake was van een stad met een stadsbestuur.⁹ Tot het proces van stadsvorming behoort ook de stichting van het Heilige Geestgasthuis in 1398. Dit gasthuis, dat reeds in de eerste helft van de 15e eeuw beschikte over een eigen kapel, bevond zich in het gebied tussen de huidige Gasthuisstraat, het Kerkplein, de Putstraat en de Kloosterstraat. Vóór 1503 werd hier in de vorm van het *hospitium pro leprosis* (leprozenhuis) buiten de stad aan de Wilgendijk, de latere weg naar Denekamp, een tweede geestelijke instelling voor de gezondheidszorg aan toegevoegd.¹⁰

Het zou tot het eind van de 14e eeuw duren voordat Ootmarsum echt stedelijke allure zou verkrijgen door de aanleg van vestingwerken. In 1397 schenkt bisschop Frederik van Blankenheim de stad Ootmarsum een veld als compensatie voor het afgraven van enkele erven ten behoeve van de aanleg van versterkingen.¹¹ Voor die tijd was Ootmarsum voor zijn veiligheid aangewezen op versterkingen van de hof. Of de hof zelf omgeven was door grachten is niet geheel ondenkbaar, maar vooralsnog onbekend. Wel wordt in 1393 gesproken van een zogenaamde bergvrede, een houten of stenen verdedigingstoren, met een gracht. De locatie van deze toren wordt gezocht in het zuidwesten van de stad in het gebied van het Bergplein en de Bergstraat.¹² Hoe dan ook, in het begin van de 15e eeuw werd de stad Ootmarsum versterkt door middel van een aarden wal, twee brede, door een wal van elkaar gescheiden, grachten en twee stadspoorten: de Steenpoort en de Poelpoort. De 16e-eeuwse plattegrond van Ootmarsum, getekend door Jacob van Deventer, verschaft een goed beeld van de oude stad en zijn vestigwerken (figuur 2). Niet lang na de vervaardiging van deze kaart verloor Ootmarsum zijn vestingwerken. In het begin van de 17e eeuw werden ze na de verovering van Ootmarsum (1597) door de Staatsen grotendeels ontmanteld: de wallen

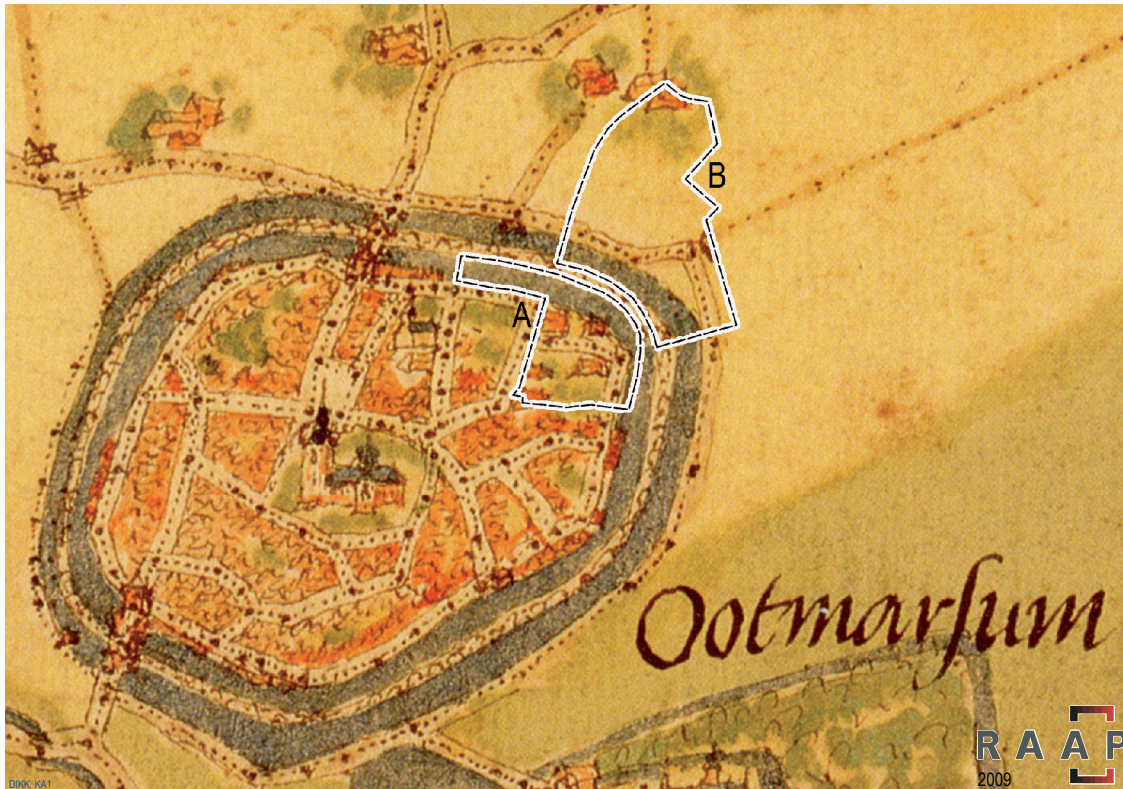
⁸ Gerard e.a., 1984.

⁹ Formsma, 1943; Eweg, 2007.

¹⁰ Seyger, 2005.

¹¹ Formsma, 1943.

¹² Eweg, 1998.

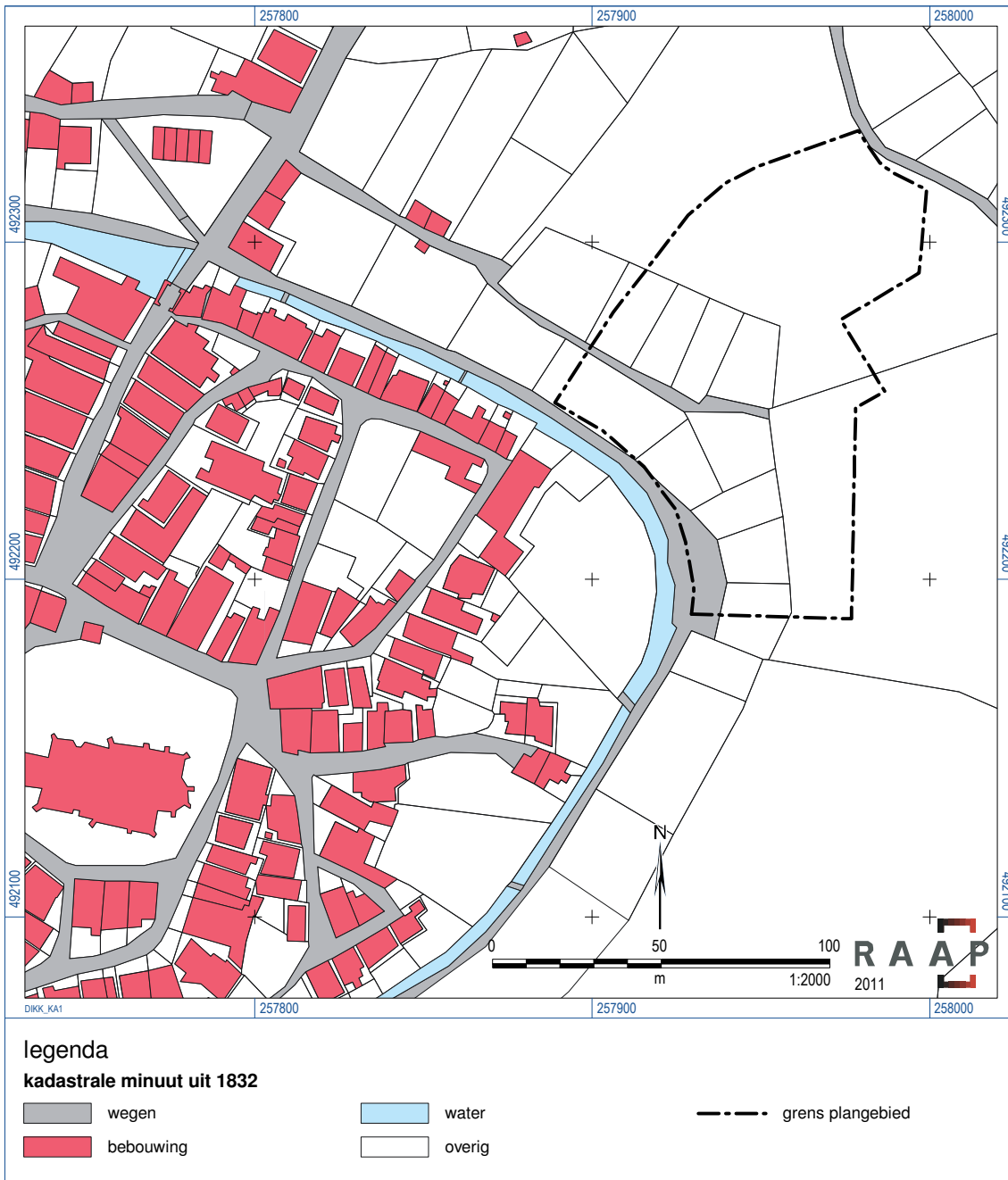
Figuur 2. Plangebied Kloostertuin (plangebied B) op de kaart van Jacob van Deventer uit ca. 1557. Tevens afgebeeld is het in 2009 onderzochte plangebied Klooster en Radboudzalen (A).

werden geëgaliseerd, de buitengracht en een groot deel van de binnengracht werden gedempt. De beide stadspoorten echter bleven gespaard. Op de kadastrale minuut van 1829 zijn vorm en omvang van de verdwenen vestingwerken van Ootmarsum nog duidelijk te herkennen in de perce- lering (figuur 3). Grote delen van de voormalige binnengracht, langs de Oost- en de Westwal, zijn met kleine huisjes bebouwd. De restanten van de binnengracht zijn aan het eind van de 19e eeuw gedempt, terwijl buiten de oude stad bedrijfspanden en woonhuizen verrezen. De zeer gelijkma- tige ontwikkeling die de stad Ootmarsum in honderden jaren had doorgemaakt, kwam met name in de tweede helft van de 20e eeuw in een stroomversnelling. Vanaf de jaren 60 van de 20e eeuw is het voormalige middeleeuwse rechtsgebied van de stad (de Wigbold) vrijwel geheel bebouwd. In de oude stadskern maakten oude panden plaats voor nieuwbouw en werden onbebouwde plaatsen bebouwd.

2.3 Plangebied Kloostertuin

Huidige situatie

Plangebied Kloostertuin ligt aan de overzijde van de Oostwal, direct ten noorden van het in 2009 eveneens onderzochte plangebied Klooster en Radboudzalen. Het gebied is sinds jaar en dag als tuin en boomgaard in gebruik en behoorde tot voor kort tot de tuinen van het klooster Maria ad Fontes aan de Oostwal.

Figuur 3. Projectie van plangebied op de kadastrale minuut uit 1829.

Geomorfologie en bodem

Plangebied Kloostertuin ligt op de overgang van de (in § 2.2 beschreven) rug van (gestuwde) tertiaire klei waarop de oude stadskern van Ootmarsum ligt naar de laaggelegen gebieden ten zuiden en oosten hiervan. In geomorfologisch opzicht ligt het plangebied op de overgang van een hoge stuwwal¹³ naar een droogdal en/of dalvormige laagte.¹⁴

¹³ Kleinsman e.a., 1977, code 14B3.

¹⁴ Kleinsman e.a., 1977, resp. codes 2R2 en 2R3.

Er zijn geen gedetailleerde bodemkundige gegevens bekend met betrekking tot het plangebied. Het gebied is als 'niet gekarteerd' aangegeven op de Bodemkaart van Nederland (schaal 1:50.000). Uit booronderzoek door leden van de werkgroep Archeologie van de vereniging Heemkunde Ootmarsum en omstreken blijkt dat de bodem in het zuidelijke deel van de kloostertuin bestaat uit een laag vuile, zwartgrijze grond op groengrijze leem of klei. Tijdens booronderzoek door amateur-archeologen is geen duidelijke vulling van de voormalige buitengracht aangetroffen.¹⁵ Gezien de relatief lage ligging van de kloostertuin, de aanwezigheid van leem in de ondergrond en het historische grondgebruik zal de natuurlijke bodem in het grootste deel van de kloostertuin een beek- of gooreerdgrond zijn. Door eventuele ophoging van de tuin kan deze bodem tegenwoordig door een cultuurdek zijn afgedekt. In het noorden, ter hoogte van de Cellenkampstraat, grenst de Kloostertuin aan of valt deze nog net binnen een oud bouwlandcomplex. Hier kan sprake zijn van een hoge enkeerdgrond.

Historische geografie

Plangebied Kloostertuin ligt ten oosten van de oude stadskern van Ootmarsum in een gebied aangeduid als de Cellenkamp, waar zich oorspronkelijk tuinen, akkers en weilanden van de bewoners van de stad bevonden. Het hooggelegen gebied met akkers en tuinen wordt min of meer begrensd door de Denekamperstraat in het noorden, de Smithuisstraat in het zuiden en de Hora Siccemastraat in het oosten. Ten zuiden en ten westen hiervan lagen natte weidegronden. Vermoed wordt dat vóór de aanleg van de grachten een oude weg uit centrum van Ootmarsum ter hoogte van de huidige Gasthuisstraat/Putstraat de stad verliet om via de hoge gronden in het gebied van de huidige Cellenkamp-/Smithuisstraat in oostelijke richting te lopen.¹⁶ Na het graven van de grachten is deze route vanuit de stad afgesloten en is rond de buitengracht een soort rondweg om de stad aangelegd. Op de 16e-eeuwse kaart van Jacob van Deventer is deze weg duidelijk te herkennen, evenals de 15 tot 20 m brede buitengracht, waarmee het westelijke en zuidelijke deel van plangebied Kloostertuin grotendeels samenvalt (zie figuur 2). Ter hoogte van het zuidelijke deel van plangebied Kloostertuin is in de rondweg een merkwaardige scherpe bocht aangegeven op de plaats waar deze aansluit op een door een hek afgesloten pad (op een dijkje?) dat langs de zuidzijde van de hoge gronden ongeveer via het tracé van de huidige Smithuisstraat in oostelijke richting liep. Tussen deze bocht en de buitengracht is een stuk onbebouwde grond aangegeven. Het kan niet uitgesloten worden dat zich hier oorspronkelijk iets bevond (bijvoorbeeld bebouwing, een sluisje of een onderdeel van de vestingwerken) waar de rondweg omheen ging. Het noordelijke deel van plangebied Kloostertuin is op de kaart van Van Deventer niet bebouwd met uitzondering van de meest noordelijke punt die deels overlapt met een boerderij (zie figuur 2).

Op de kadastrale minuut van 1829 is de gedempte buitengracht nog duidelijk in de verkaveling te herkennen (zie figuur 3). Ter hoogte van plangebied Kloostertuin is de voormalige gracht verdeeld in diverse kleine percelen met tuinen. Deze tuinen werden vanuit het noorden ontsloten via een restant van de voormalige rondweg, die in het huidige plangebied eindigde (figuur 3). Ten oosten van de tuinen was sprake van onbebouwde weidegronden. De door Van Deventer aangegeven

¹⁵ Bökkers & Eweg, 2007, 138-139.

¹⁶ Bökkers & Eweg, 2007, 14-18.

bebouwing aan de noordzijde van plangebied Kloostertuin was in 1829 reeds verdwenen. Wel is op de kadastrale minuut de ontsluitingsweg naar deze boerderijen vanaf de Denekamperstraat nog aanwezig. De 19e-eeuwse situatie bleef tot na de Tweede Wereldoorlog vrijwel onveranderd. In het begin van de jaren 50 van de 20e eeuw werden op de Cellenkamp de eerste woningen gebouwd. Ook kwamen de zusters van het klooster Maria ad Fontes in die tijd via de gemeente in het bezit van een groot stuk grond aan de Oostwal waarop een boomgaard en tuin aangelegd werden.¹⁷ Boomgaard en tuin bleven tot de opheffing in het bezit van het klooster. Door uitbreiding van de bebouwing rond de tuin vormt de Kloostertuin tegenwoordig een groene enclave binnen Ootmarsum.

Bekende archeologische waarden

ARCHIS en AMK

In ARCHIS staan geen archeologische vondsten geregistreerd uit het plangebied. De historische kern van Ootmarsum is op de archeologische monumentenkaart van de provincie Overijssel (AMK-Overijssel) opgenomen als een gebied met een hoge archeologische waarde (monumentnummer 13973). Het plangebied Kloostertuin valt echter net buiten het AMK-terrein. In het tracé van de Cellenkampstraat aan de noordwestzijde van het plangebied heeft in 1997 een geofysisch onderzoek plaatsgevonden met als doel het opsporen van de gedempte grachten. Hierbij zijn aan de noordwestzijde van plangebied Kloostertuin (waarschijnlijk) aanwijzingen gevonden voor de voormalige buitengracht (ARCHIS-onderzoeksnummer 11126).¹⁸ Aan de Smithuisstraat is in 2005 op een perceel dat aan de oostzijde aan plangebied Kloostertuin grenst, een verkennend archeologisch booronderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek heeft geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten opgeleverd (ARCHIS-onderzoeksnummer 12101).¹⁹

Archeologische verwachtingskaart van de gemeente Dinkelland

Op de archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart van de gemeente Dinkelland is de west- en zuidzijde van het plangebied aangeduid als historische kern waarin de kans op de aanwezigheid van archeologische resten uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd hoog geacht wordt. Het noordelijke deel van het plangebied valt binnen een gebied met dekzandhoogten en -ruggen met een hoge archeologische verwachting voor resten uit alle perioden.²⁰ Voor het resterende zuid-oostelijke deel van het plangebied geldt een lage archeologische verwachting voor vindplaatsen uit alle perioden (figuur 4).

Vondsten en waarnemingen van amateurarcheologen

In 2006 is door de vereniging Heemkunde Ootmarsum en omstreken in samenwerking met de AWN Twente een booronderzoek uitgevoerd om de grachten beter in kaart te brengen. Ter hoogte van het klooster werd vanaf de binnenplaats een raai tot in de Kloostertuin geboord. Op de plaats waar de voormalige buitengracht verwacht mocht worden, is geen duidelijke grachtvulling gevonden. In plaats daarvan is een 1 tot 1,5 m dikke verrommelde laag met zwartgrijze grond op keileem vast-

¹⁷ Morshuis 2000, 93.

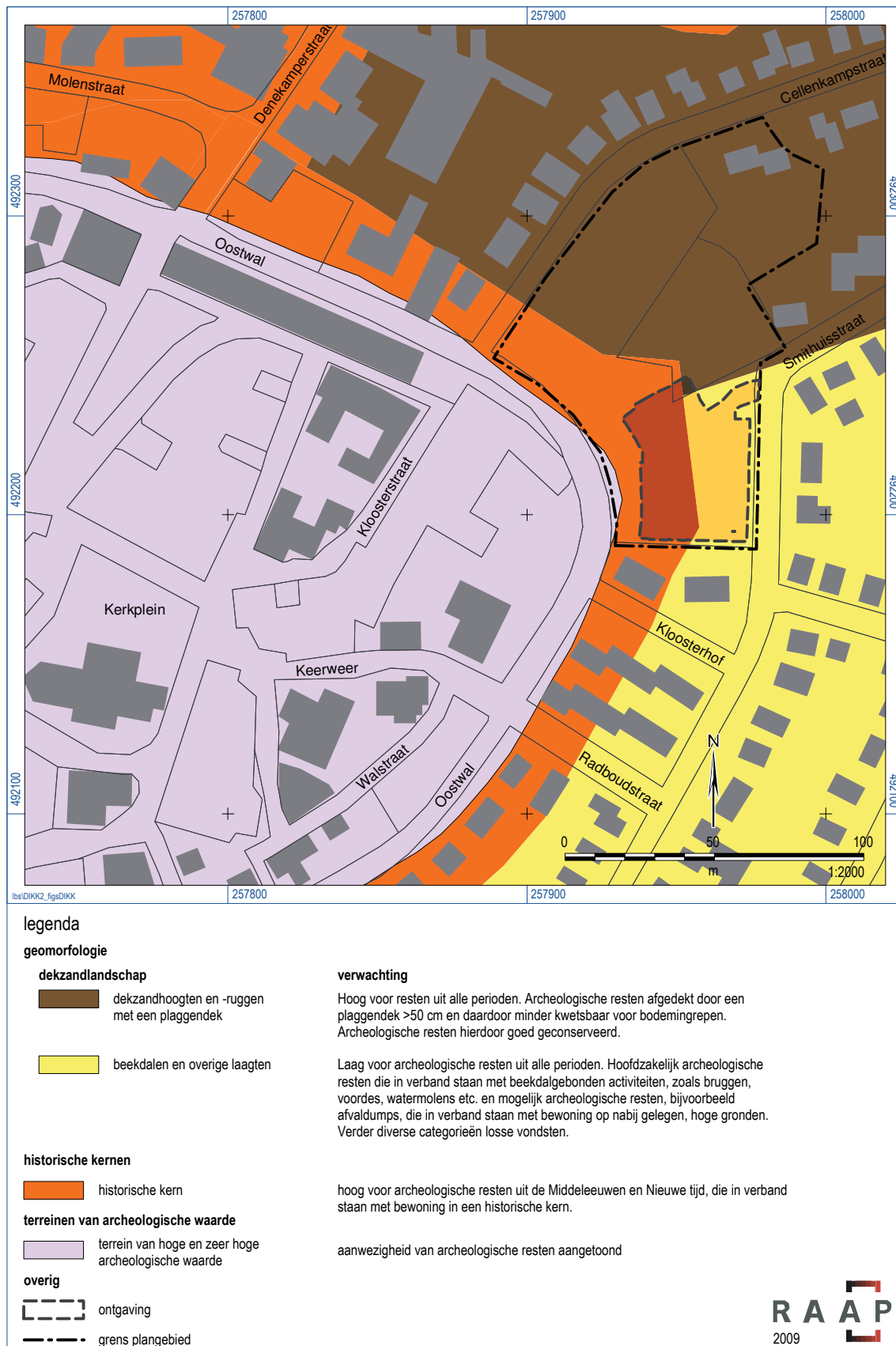
¹⁸ Oude Rengerink, 1997.

¹⁹ Van Putten, 2005.

²⁰ Scholte Lubberink, 2007.

RAAP-RAPPORT 2241

Plangebied Kloostertuin te Ootmarsum, gemeente Dinkelland
Archeologisch onderzoek: een archeologische begeleiding

Figuur 4. Projectie van plangebied Kloostertuin op de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Dinkelland (naar: Scholte Lubberink, 2007).

gesteld. Het ontbreken van een duidelijke grachtvulling wordt verklaard door het grote hoogteverschil van 1 tot 1,5 m tussen de binnengracht en de buitengracht. Vermoed wordt dat de buitengracht hier niet diep ingegraven was, maar dat deze aan de oostzijde omgeven was door een dijk die het water in de gracht hield. Na het slechten van de dijk zou de buitengracht weinig sporen in de bodem hebben nagelaten.²¹

Gespecificeerde archeologische verwachting (figuur 5)

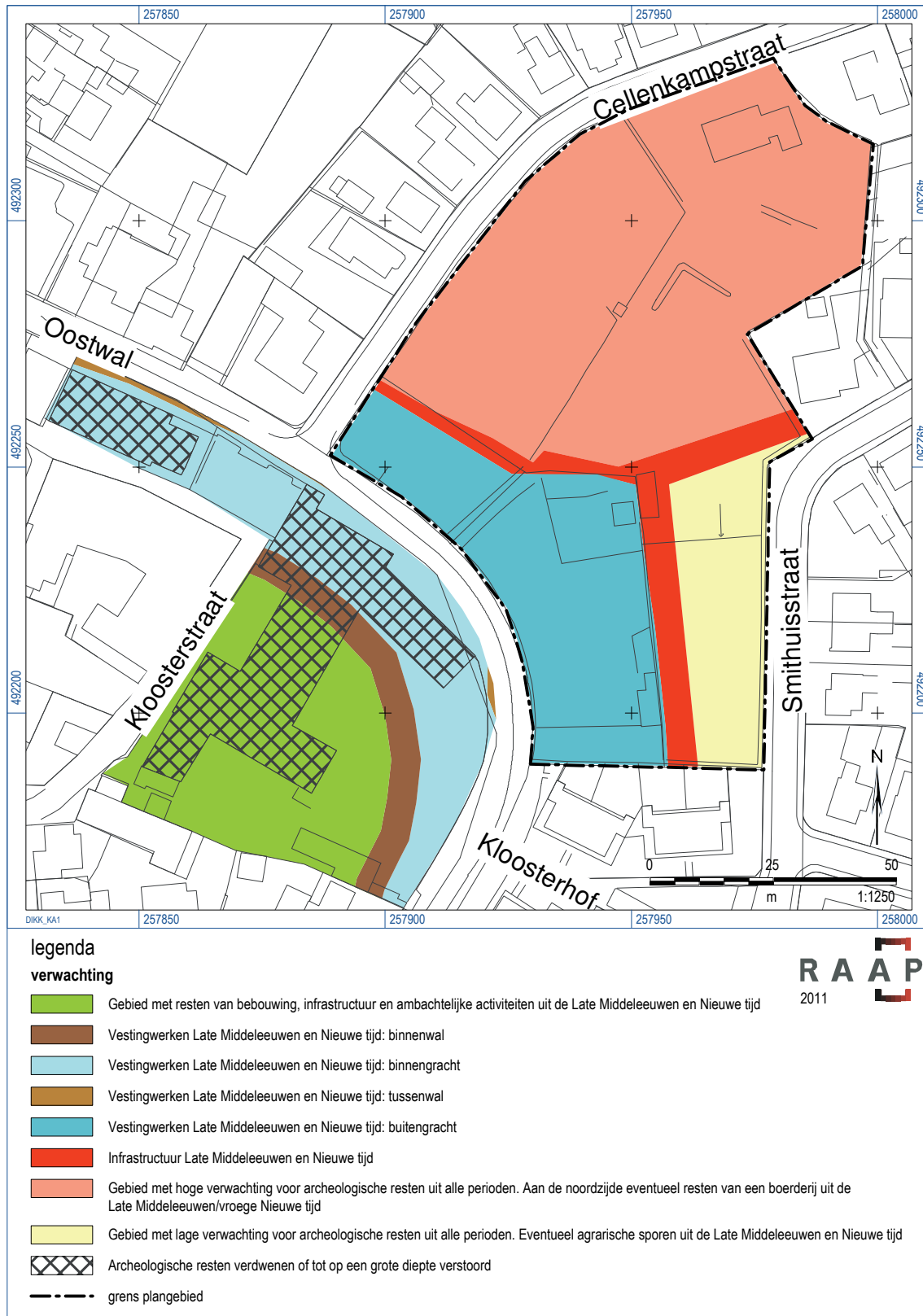
Op grond van de historische informatie en gegevens van amateur-archeologen dient aan de west- en zuidzijde van het plangebied rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van restanten van de voormalige vestingwerken uit de Late Middeleeuwen (de buitengracht) en resten van infrastructuur (wegen en dijken). In het uiterste noorden van het plangebied worden op basis van historisch kaartmateriaal resten van een boerderij verwacht uit de Middeleeuwen en/of vroege Nieuwe tijd. Op basis van de landschappelijke ligging van dit deel van het plangebied, op de rand van een hoge rug met een plaggendeek, zijn eventueel ook resten uit oudere perioden aanwezig. Hierbij moet vooral gedacht worden aan nederzettingssporen en agrarische sporen (greppels, ontginningssporen, kuilen, etc.). Elders in het plangebied kan sprake zijn van agrarische sporen uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd. Eventuele archeologische resten worden in het gehele plangebied verwacht binnen 1 tot 1,5 m -Mv.

---

²¹ Bökkers & Eweg, 2007, 138-139.

RAAP-RAPPORT 2241

Plangebied Kloostertuin te Ootmarsum, gemeente Dinkelland
Archeologisch onderzoek: een archeologische begeleiding

Figuur 5. Gespecificeerde verwachtingskaart van plangebied Kloostertuin.

3 Onderzoeksvragen

Het doel van de archeologische begeleiding was om eventuele archeologische sporen en mobilia op te sporen te documenteren en te bergen. In principe zou de archeologische begeleiding bestaan uit het verrichten van waarnemingen in en het documenteren van de wanden van de ontgraving (ontgravingsprofielen). Alleen wanneer in het vlak relevante sporen of structuren zouden worden waargenomen diende het vlak (of een deel daarvan) als een opgravingsvlak gedocumenteerd worden.²²

In het Programma van Eisen (PvE) zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

1. Wat is de aard en begrenzing van de voormalige buitengracht? Is er een stratigrafie waarneembaar in de dempingslagen? Zijn er meerdere dempingslagen waarneembaar? Is de demping dateerbaar, en mogelijk in fasen?
2. Wat is de aard en de morfologie van eventueel nog aanwezige dijklichamen? Zijn er ook resten van grondkeringen of beschoeiingen aan de grachtzijde?
3. Zijn er in het ontgravingsvlak buiten de buitengracht ook nog sporen van activiteiten die te relateren zijn aan het historisch gebruik (tuinen en ambachtelijke activiteiten)?

Deze vragen hebben niet alleen betrekking op de aard en de omvang van het archeologische complex, maar ook op de datering, economische bestaansbasis, landschappelijke inbedding en regionale (culturele) betekenis ervan. Al deze elementen dienen tijdens de begeleiding onderzocht en verklaard te worden.

Na het uitvoeren van de begeleiding dienen geen verdere aanbevelingen meer te worden gedaan met betrekking tot de omgang met het plangebied. Wel dient het onderzoek te resulteren in een advies over het toekomstig beleid in aangrenzende gebieden. Mogelijk kan wel advies worden verstrekt met betrekking tot de publieke presentatie van de archeologische vondsten en/of de integratie van de archeologische vindplaats in de planontwikkeling.

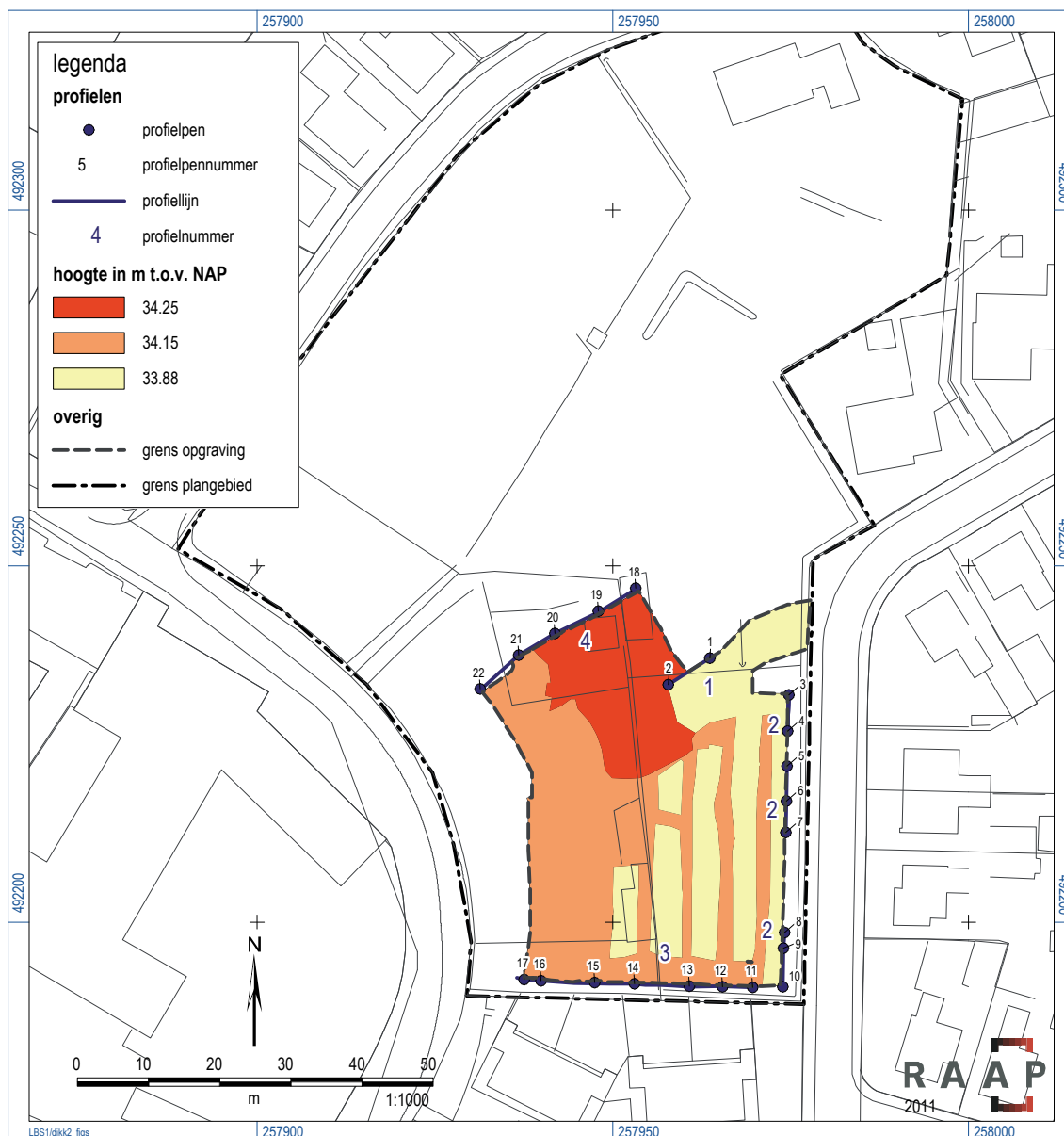
---

²² Oude Rengerink, 2010.

4 Methoden

Ontgravingsvlakken en profielen

De werkzaamheden bestonden, conform het PvE, uit het bestuderen en documenteren van de wanden (ontgravingsprofielen) van de bouwput. Een tweede opgave was het waarnemen en documenteren van de begrenzing van de buitengracht en eventueel overige relevante sporen in het ontgravingsvlak.²³ De omvang en de diepte van de ontgraving werd bepaald door het civieltechnische

Figuur 6. Gedocumenteerde ontgravingsvlakken en profielen.

²³ Oude Rengerink, 2010.

werk ten behoeve van de ontgraving van de bouwput van het toekomstige mortuarium en de bijbehorende parkeerplaats. In totaal is een gebied van ca. 1.840 m² afgegraven en als archeologisch opgravingsvlak gedocumenteerd. De profielen zijn gefotografeerd, gedocumenteerd en getekend (schaal 1:20), met uitzondering van het westprofiel en delen het oostprofiel die kort na de ontgraving zijn ingestort (figuur 6).

Afwerking en behandeling van sporen en vondsten

De sporen die tevoorschijn kwamen na het ontgraven van de bouwput zijn met behulp van een GPS direct in het Rijksdriehoekstelsel (RD) ingemeten en vervolgens in de RAAP-database Odile beschreven (bijlage 1). Daarnaast is vondstmateriaal verzameld en is een aantal van de sporen gecoupeerd en afgewerkt. De coupes zijn gefotografeerd en in profiel getekend op schaal 1:20. In het ontgravingsvlak zijn door detectoramateurs dertig metalen artefacten aangetroffen, die als puntvondst zijn ingemeten.

Bemonstering

In verband met de beantwoording van de onderzoeksvragen is een beperkt aantal monsters genomen. Ten behoeve van de datering van sporen ging het om een houtmonster en een paleobotanisch monster uit een huisplattegrond (onderzoeksvraag 1). Verder zijn paleobotanische monsters uit een paalkuil en een leerlooierskuil genomen (onderzoeksvraag 3). Enkele houten palen van een beschoeiing en palen uit de vullingen van de gracht zijn voor dendrochronologische monsternamen meegenomen.

Afwijkingen en aanpassingen van de onderzoeksstrategie

Tijdens het veldonderzoek is op twee punten afgeweken van de onderzoeksstrategie zoals in het PvE omschreven.

- De aannemer had er voor gekozen om kort na het ontgraven van de bouwput deze met zand aan te vullen om de wateroverlast te beperken. Gelet op deze werkwijze en aangezien bij aanvang van de ontgraving al grondsporen in het vlak tevoorschijn kwamen, is met Aveco de Bondt (dhr. van Haarst) afgesproken om de archeologische begeleiding tijdens de civieltechnische ontgraving uit te voeren (en dus niet conform PvE na afloop).
- Door de grote hoeveelheid sporen kon binnen de beschikbare tijd het merendeel van de sporen niet gecoupeerd worden. Daarom is er voor gekozen om de diepte van zoveel mogelijk sporen te bepalen door middel van gutsboringen.

5 Resultaten

5.1 Landschappelijke aspecten

In geomorfologisch opzicht ligt het plangebied op een overgang van een rug van een hoge stuwwal naar een droogdal en/of dalvormige laagte.²⁴ De natuurlijke afzettingen aan de zuidkant van de ontgraving bestaan grotendeels uit groengrijze of blauwe, zwak zandige klei en leem (S1007 en S1008) en aan de noordkant uit lichtbruinrijze, zwak zandige leem met ijzervlekken (S1005). Overeenkomstig het bureauonderzoek gaat het hier om gestuwde tertiaire afzettingen.²⁵ In de lagere terreindelen bleken deze afzettingen te zijn bedekt met een laag lichtgrijs, zwak siltig zand dat grindloos is en goed gesorteerd (S977 en S1004). In het zuidprofiel is aan de basis van het antropogene pakket een deel van de oorspronkelijke A-horizont waargenomen (S947), die ter hoogte van het vlak op een C-horizont met ijzervlekken rust (beekeerdgrond).

5.2 Grondsporen

Algemeen

De archeologische begeleiding heeft een groot aantal sporen opgeleverd. In totaal zijn 278 spoornummers uitgedeeld. Het betreft 224 spoornummers voor archeologische sporen, 36 spoornummers voor natuurlijke lagen in het vlak en in de profielen, elf spoornummers voor recente en dierlijke verstoringen, drie spoornummers voor veldkeien en vier spoornummers die betrekking hebben op vervallen of administratieve sporen (bijlage 1).

De buitengracht

Aard en omvang

In het westen van de bouwput is de voormalige buitengracht van de stad Ootmarsum aangesneden (kaartbijlage 1). Door middel van gutsboringen is vastgesteld dat de hoogte van de grachtbodem langs het zuidprofiel varieert van 33,8 tot 33,6 m +NAP, zodat de ca. 2,5 m diepe gracht hier een relatief vlakke bodem moet hebben gehad (kaartbijlage 2).

De sliblagen en andere vullingen van de gracht hadden (binnen het gedocumenteerde vlak) een gezamenlijke breedte van 8 tot 9 m. De westelijke begrenzing is enkel aan de zuidzijde gedocumenteerd, aangezien de gracht in het noorden naar het westen afbuigt, buiten de grens van de ontgraving. Aan de noordkant van de ontgraving lijkt de gracht, over een lengte van ca. 7 m, ongeveer 3 m smaller te zijn geweest. Op grond van de vondst van houten palen ter hoogte van deze versmalling betreft het mogelijk een bruggehoofd (zie hieronder). Ten noorden van deze versmalling verbreedt de gracht zich opeens weer tot dezelfde denkbeeldige boogstraal van de gracht-rand. De gracht valt hier uiteen in twee delen, die onderling worden gescheiden door de natuurlijke

²⁴ Kleinsman e.a., 1977.

²⁵ Scholte Lubberink, 2009; zie ook § 2.3.

ondergrond, zodat de gracht aan de oostkant dieper is dan in het centrum. Mogelijk is dit gedeelte van de gracht bij de oorspronkelijke aanleg dieper uitgegraven, of is er sprake van meerdere aanlegfasen, waarbij de gracht op dusdanige wijze is verbreed dat hier een w-vormige doorsnede ontstaan is. De gracht is vanuit de stadszijde opgevuld met verschillende humeuze zandpakketten, die van het talud van de Oostwal zijn afgeschoven. Het weinige vondstmateriaal dat in de grachtvullingen is aangetroffen, biedt geen mogelijkheid om de afzonderlijke vullingen en dempingslagen anders te dateren dan op basis van historische bronnen mogelijk is.

Afval van leerlooiers

In 2005 werden renovatiewerkzaamheden van bestrating en rioolstelsel van de Oostwal begeleid door amateur-archeologen van de Werkgroep Archeologie van de vereniging Heemkunde Ootmarsum en omstreken. Tijdens deze werkzaamheden werden op de Oostwal ter hoogte van het Klooster en de kloostertuin diverse waarnemingen gedaan en archeologische vondsten verzameld. In het tracé van het nieuwe riool werd onder een dikke laag opgebracht schoon zand de enige vulling van de binnengracht aangetroffen. In de bocht van de Kloosterstraat aan de oostzijde van het kloosterterrein vond men de restanten van een rij zware houten palen (20 x 30 cm in doorsnede). In de enige vulling van de gracht werden rondom de palen veel hoornpitten van runderen gevonden. Deze hoornpitten duiden, met de oude veldnaam *De Koem*, op activiteiten van leerlooiers. De palen zijn mogelijk afkomstig van een beschoeiing of van vlonders die verband houden met de leerlooierij.²⁶

Tijdens de archeologische begeleiding zijn ter hoogte van het Klooster wederom aanwijzingen voor van activiteiten van leerlooiers gevonden. In het pakket sliblagen van de gracht zijn diverse concentraties eikenschors aangetroffen alsmede hoornpitten van runderen, die afval vormen van het looien van huiden (zie ook § 2.3).

In het zuiden van de bouwput lag in het hart van de gracht een langgerekte vlek met eikenschors, die abrupt stopte op het punt waar twee palen (S82 en S83) in de gracht stonden. Beide palen hebben vermoedelijk onderdeel uitgemaakt van een steiger. De huiden zijn mogelijk in de gracht gespoeld, aangezien tijdens het onderzoek twee ijzeren bootshaken zijn gevonden, waarmee huiden eventueel uit de gracht gevestigd konden worden. Anderzijds is het ook denkbaar dat het looien van huiden in kuipen of kuilen binnen de stadswal gebeurde, terwijl het afval (eikenschors, hoornpitten e.d.) hier vanaf een steigertje in de gracht gedumpt werd. Dat er op deze locatie langdurig huiden gelooid werden, blijkt uit het feit dat looiersafval zowel op de bodem van de gracht als in een in de dempingslagen van de gracht is ingegraven kuil (S966) is aangetroffen.

Aanwijzingen voor een brug

Ter plaatse van de versmalling van de gracht is een aangepunte houten balk gevonden (S200). Uit deze balk (vierkante vorm 21 x 21 cm) is een monster gezaagd om middels dendrochronologie de ouderdom te kunnen bepalen. Dit onderzoek heeft helaas geen datering opgeleverd, aangezien het bleek te gaan om snel gegroeid hout met te weinig jaarringen voor een betrouwbare datering. De versmalling van de gracht en de vondst van deze houten balk kunnen worden opgevat

²⁶ Grimberg, 2005.

Figuur 7. Doorsnede van de buitengracht (links) en een palenrij aan de voet van de Oostwal (rechts).

als aanwijzingen dat ter plaatse van de versmalling in de gracht een brug heeft gelegen. De versmalling vormt vermoedelijk het relict van een bruggenhoofd. Op de stadsplattegrond van Jacob van Deventer uit ca. 1557 is weliswaar geen brug te zien, maar wel een weg of pad die/dat vanuit de rondweg om de buitengracht (= ter hoogte van de noordoostelijke hoek van de ontgravingsput) in noordoostelijke richting liep (zie figuur 2). Voordat de gracht is gegraven heeft deze weg waarschijnlijk doorgelopen richting de H.H. Simon en Judaskerk en vormde daarmee de verbinding tussen de bouwlanden op de Cellenkamp en het centrum van Ootmarsum. Het is denkbaar dat deze verbinding na de aanleg van de gracht nog enige tijd door middel van een brug in stand is gehouden. Daarnaast is het aannemelijk dat op diverse plaatsen in de gracht sprake was van bruggetjes voor lokaal gebruik en steigers voor huishoudelijk en ambachtelijk gebruik.

Grondkeringen en dijklichamen

Aan de stadszijde van de gracht is een rij aangepunte eikenhouten paaltjes gevonden met een diameter van ca. 12 cm (figuur 7). Hoewel tussen de palen geen verticaal liggende delen zijn gevonden zoals houten planken, balken, stammetjes e.d., zal de palenrij gediend hebben als grondkering om te voorkomen dat delen van het wallichaam (i.e. de Oostwal) in de gracht zakten. Langs de buitenrand van de gracht zijn geen grondkeringen of restanten van wal- of dijklichamen herkend. Wel was in het zuidprofiel een lensvormige grijsbruine laag zichtbaar (ca 3,5 m breed en maximaal 0,2 m dik) waarin veel kiezels aanwezig zijn (S975). Dit laagje is geïnterpreteerd als een overblijfsel van een weg, temeer ook omdat de locatie hiervan overeenkomt met een weg die op basis van het bureauonderzoek kon worden verwacht (zie figuur 5). Op de plaats waar de doorsnede van de weg in het profiel zichtbaar was, is onder een egalisatielaag over een afstand van ca. 7 m een restant van de oorspronkelijke A-horizont zichtbaar (S978). Beide grondsporen markeren waarschijnlijk de locatie van een dijklichaam dat rond de buitengracht heeft gelegen.

Een middeleeuwse boerderij (structuur 1)

Verassend was de vondst van de grondsporen van een middeleeuwse boerderij direct ten oosten van de buitengracht. De grondsporen vormen een plattegrond die bestaat uit twee enigszins gebogen, noordoost-zuidwest georiënteerde palenrijen (figuur 8). De paalkuilen zijn over het algemeen rechthoekig van vorm en hebben een doorsnede van 0,7 tot 0,8 m. De diepte varieert van 10 tot 55 cm (figuur 9). De plattegrond heeft een (minimale) lengte van ca. 22 m en een maximale

Figuur 8. Palenrij van een huisplattegrond (structuur 1), foto richting het noordoosten.

breedte van 6,5 m tussen de dakdragende stijlen. Een deel van de noordelijke palenrij ligt buiten de bouwput en kon daarom niet gedocumenteerd worden.

In één paalkuil (S5) is een restant van een de eikenhouten paal (of schoor) bewaard gebleven. Hoewel dit stuk hout kansrijk was voor dendrochronologisch onderzoek heeft het geen datering opgeleverd. De aardewerkfragmenten die uit de paalkuilen verzameld zijn (veertien fragmenten kogelpot en één fragment proto-steengoed), wijzen op een datering in de 13e eeuw.

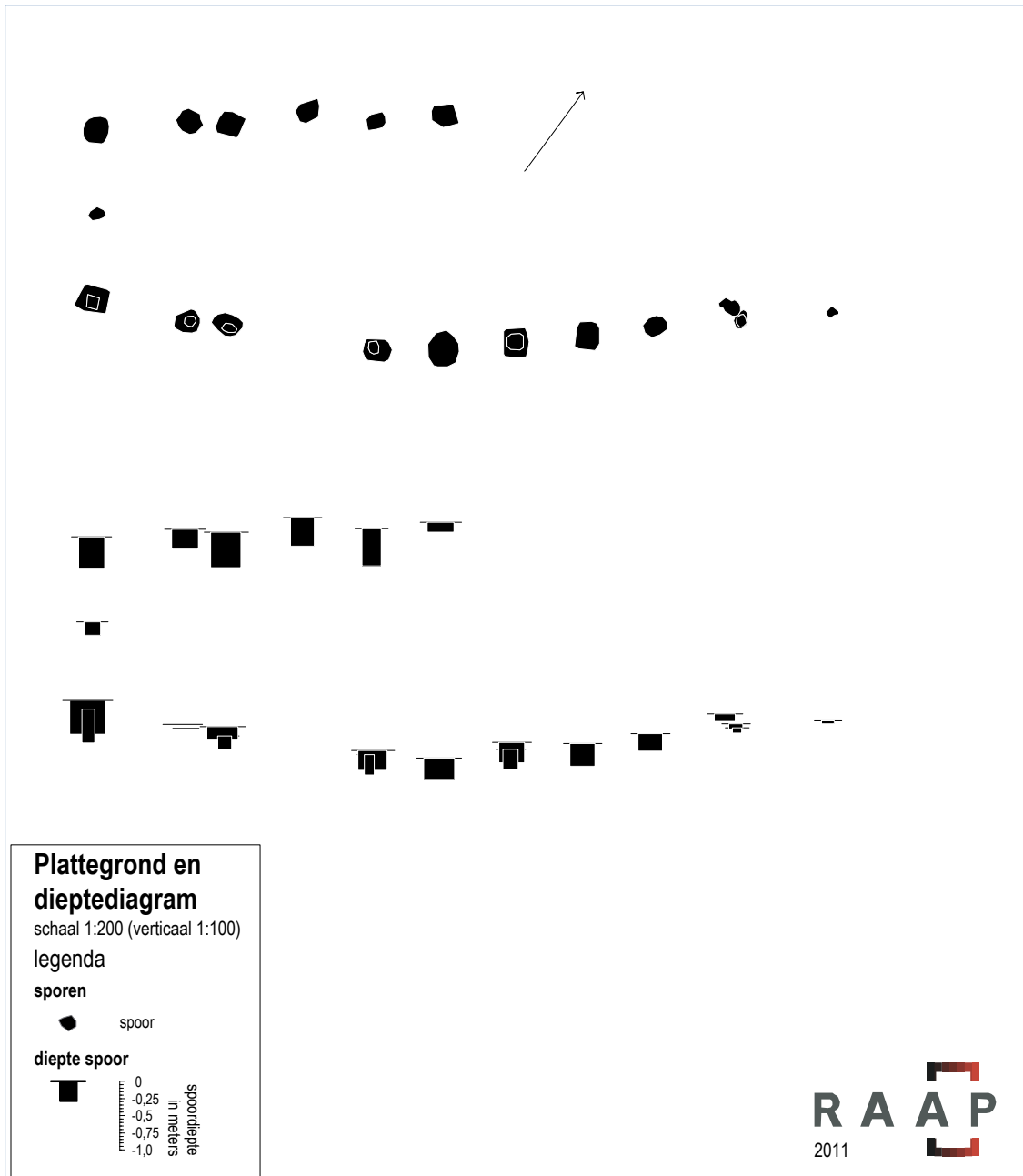
Op basis van de afmetingen en het ontbreken van uitkubbingen, kan de boerderijplattegrond tot het type Gasselte A gerekend worden. De constructie van dit huistype wordt gevormd door een gebintenconstructie met een geschoorde dwarsbalk.²⁷ Woonstalhuizen van het type Gasselte A kwamen hoofdzakelijk voor in de 10e eeuw. Echter ook in de 11e t/m 14e eeuw was dit huistype nog gangbaar, gelijktijdig met het latere type Gasselte B.²⁸

De plattegrond van een schuur? (structuur 2)

Ten noorden van structuur 1 bevindt zich een dichte concentratie paalkuilen, waarin tijdens het veldonderzoek geen structuren zijn herkend. Bij de uitwerking van de opgravingsgegevens kon uit dit palencluster een tweede plattegrond gereconstrueerd worden (structuur 2). Het gaat vermoedelijk om een schuur met een lengte van minstens 8,8 m en een breedte van ca. 6,2 m. Het gebouw is mogelijk langer geweest, aangezien het gedeelte ten westen ervan te diep en het gedeelte ten oosten te ondiep was afgegraven om sporen te kunnen herkennen. In een van de paalkuilen is een

²⁷ Huijts, 1992, 160-171; Waterbolk, 2010, 94.

²⁸ Waterbolk, 2010, 94.

Figuur 9. Middeleeuwse huisplattegrond (structuur 1) grondsporen en dieptediagram (schaal resp. 1:200 en 1:100).

fragment kogelpot en een fragment Pingsdorf aangetroffen (S123, V18). Gelet op de datering van dit vondstmateriaal en gezien het feit dat de oriëntatie van de tweede plattegrond overeenkomt met die van structuur 1 zijn ze vermoedelijk (min of meer) gelijktijdig.

Overige bijgebouwen (structuren 3 t/m 8)

Ter hoogte van structuur 2 vormen zes paalkuilen een zeshoekig grondvlak met zijden van ca. 4,0 m (structuur 3). De paalkuilen hebben een doorsnede van 40 tot 60 cm. De resterende diepte van drie paalkuilen bedraagt 5, 12 en 5 cm. De grondsporen markeren vermoedelijk de locatie van

een hooiberg (roedenberg). Even ten zuiden van deze structuur zijn nog eens vijf structuren herkend (structuren 4 t/m 8). Het betreft relictten van roedenbergen in de vorm van gelijkzijdige driehoeken met zijden met een lengte van respectievelijk 5,3; 4,3; 2,4; 2,5 en 3,05 m. Paalkuilen van drie van deze structuren doorsnijden de vulling van een oudere waterput. De datering van de roedenbergen is onzeker, aangezien slechts een van hen dateerbaar vondstmateriaal heeft opgeleverd: een fragment roodbakkend aardewerk (S130). Het is onzeker of deze gebouwen tot de hierboven beschreven boerderij gerekend moeten worden of dat het gaat om relictten van latere mijten waarin burgers van Ootmarsum buiten de stadswallen hooi opsloegen.

Overige sporen

Aan de zuidwestkant van de structuur 1 lag een nagenoeg cirkelvormig spoor met drie vullingen (S70). Door middel van een gutsboring is vastgesteld dat dit spoor minimaal 2 m diep is ingegraven. Gelet op de datering van het vondstmateriaal dat uit de bovenzijde van dit spoor is verzameld en de ligging naast een de plattegrond van een boerderij ligt het voor de hand om te veronderstellen dat het gaat om een gelijktijdige waterput. Ten noorden van structuur 1 lag mogelijk een tweede waterput (S178). In dit gebied was een grote dichtheid aan sporen aanwezig, waarvan de interpretatie en functie onzeker is. De meeste sporen zijn kuilen en paalkuilen die dateren uit de periode Volle Middeleeuwen t/m Nieuwe tijd. Mogelijk moet de kern van het middeleeuwse erf, waarvan in de bouwput diverse gebouwen en sporen zijn gedocumenteerd, in deze richting gezocht worden.

5.5 Vondsten

Tijdens de archeologische begeleiding is een geringe hoeveelheid aardewerk, metaal, hout en bot geborgen (bijlage 2). Het merendeel daarvan is afkomstig uit paalkuilen in het noordelijke deel van de bouwput, waar de spoordichtheid het hoogst is. De vondsten uit de cultuurlagen en sporen (de stadsgracht uitgezonderd) dateren met name uit de 12e en/of 13e eeuw. In het zuidoostelijke deel van de bouwput, zijn slechts weinig vondsten gedaan. De gracht bevatte relatief weinig anorganisch vondstmateriaal (aardewerk, stenen, metaal, etc.).

Omschrijving	aantal (n)
kogelpot	140
steengoed	5
roodbakkend geglaazuurd aardewerk	5
proto-steengoed	3
Pingsdorf geelwitbakkend	2
grijsbakkend gedraaid aardewerk	2
pijp/pijpekop/pijpestee	1
grijsbakkend handgevormd aardewerk	1
Totaal	159

Tabel 2. Overzicht van aangetroffen keramiek.

Aardewerk

Het merendeel van het aangetroffen aardewerk bestaat uit scherven van middeleeuwse kogelpotten (tabel 2). Een groot deel hiervan (98 scherven) behoort toe aan één pot (V61). De pot was

met de opening naar boven begraven in een kuil die zich aftekende in het noordprofiel van de ontgravingsput (kaartbijlage 2, profiel 4). De pot heeft een halsopening van ca. 18 cm en een buikdiameter van tenminste 41 cm en is net als het overige kogelpotaardewerk gemagerd met grof steengruis. Van de overige fragmenten kogelpotaardewerk is een aanzienlijk deel beroet aan de buitenzijde. Dit wijst erop dat ze in contact zijn geweest met vuur en vermoedelijk gebruikt zijn om voedsel te bereiden. De randfragmenten (n=12) zijn doorgaans hoekig in combinatie met een ondiepe dekselgeul. Het kogelpotaardewerk is moeilijk te dateren op basis van baksel en vorm, aangezien vergelijkbare, goed dateerbare vondstcomplexen ontbreken. Verhoeven neemt aan dat dekselgeulen in Oost-Nederland in de loop van de 11e eeuw verschenen, terwijl een randfragment met een knikhals (zoals V32) een fenomeen is dat hier vanaf de 12e eeuw lijkt voor te komen.²⁹

Metaal

Direct ter noorden van een concentratie eikenschors zijn in een van de onderste vullingen van de buitengracht (S202) twee ijzeren bootshaken en een ijzeren bijl gevonden (V63 en V62). Dergelijke objecten houden waarschijnlijk verband met het looien van huiden. Van een beslagstuk van een koperlegering is niet precies bekend uit welk deel van de grachtvulling deze afkomstig is; wel zeker is dat deze ter plaatse van de gracht is gevonden. Het merendeel van de metaalvondsten bestaat verder uit gesmede ijzeren spijkers.

Hout

In totaal zijn er elf stukken hout geborgen. Naast een stuk hout uit de onderzijde van een tot de plattegrond van een boerderij (structuur 1) behorende paalkuil (S5) gaat het om houten paaltjes van de beschoeiing tussen de buitengracht en de Oostwal, twee palen van een steiger of vlonder in de buitengracht (S82 en S83) en een aangepunte houten balk die mogelijk onderdeel heeft uitgemaakt van een brug (S200).

Bot

Het proefsleuvenonderzoek heeft 24 botfragmenten opgeleverd. Naast vijftien matig geconserveerde paarden- en varkenskiezen (V40) gaat het om negen hoornpitten van runderen die in de voormalige buitengracht zijn gevonden.

Botanische macroresten

Uit twee paalkuilen (S5 en S42) en een leerlooierskuil (S966) zijn grondmonsters genomen ten behoeve van archeobotanisch onderzoek. Door de natte bodemomstandigheden zijn de botanische macroresten in deze monsters vermoedelijk goed geconserveerd. Geen van de monsters is archeobotanisch onderzocht en de monsters zullen worden uitgeselecteerd.

5.6 De vindplaats

Interpretatie

Ter plaatse van het toekomstige mortuarium bevond zich in de 12e en/of 13e eeuw een erf met een boerderij, diverse bijgebouwen en waterputten. De structuur en de locatie van dit erf, op de rand

²⁹ Verhoeven, 1998.

van een hooggelegen gebied met bouwlanden (De Cellenkamp), wijkt niet af van andere Twentse erven in deze periode. De aanwezigheid van deze bewoningssporen wijst erop dat zich in de Middeleeuwen rond de kern van Ootmarsum, die in de 15e eeuw door middel van een gracht en wallen werd versterkt, sprake was van normale boerenerven. In overeenstemming hiermee zijn in de zomer van 2010 in de bouwput van het gezondheidscentrum langs de Molenstraat ook paalsporen uit Volle Middeleeuwen gevonden.³⁰ Het tijdens de begeleiding gedocumenteerde erf duidt mogelijk de plaats aan van (een voorganger van) een van de boerderijen die op last van de Utrechtse bischop in 1397 zijn ontmanteld ten behoeve van de aanleg van de vestingwerken (zie § 2.2).

Het is denkbaar dat de eveneens aangetroffen schuur en roedenbergen tot hetzelfde erf behoren, maar gezien de datering van het schaarse vondstmateriaal is een latere datering eveneens mogelijk. In dat geval betreft het op zichzelf staande losse bouwwerken waarin bijvoorbeeld burgers van de stad Ootmarsum hooi of andere agrarische producten buiten de stadswallen opsloegen. De opslag was mogelijk vanuit de stad via een brug over de gracht bereikbaar.

Uit historische bronnen kan worden afgeleid dat de buitengracht rond het begin van de 15e eeuw is gegraven en vermoedelijk kort na de inname van Ootmarsum (1597) door het Staatse leger (grotendeels?) is gedempt (zie § 2.2). De diverse grachtvullingen zijn op basis van het vondstmateriaal niet scherper te dateren dan op basis van historische bronnen bekend is. Uit het gedocumenteerde vlak en de dwarsprofielen over de gracht zijn aanwijzingen gevonden dat de buitengracht in meerdere fasen is aangelegd, of dat de gracht gedurende deze periode een of meerdere malen is verbreed. De buitengracht heeft in het noorden van de ontgravingsput een w-vormig profiel.

Ook is nogmaals bevestigd dat in deze dunbevolkte hoek van de stad leerlooiers hun activiteiten ontplooiden, het water uit de gracht benutten en hun afvalproducten in de gracht achterlieten. Het terrein direct ten westen van het plangebied stond in het verleden bekend als *de Koem*. Een koem of kuim is een kolk of een gedeelte van de stadsgracht waarin de looikuipen van leerlooiers zich bevonden. Nadat de gracht was gedempt, werd het vrijgekomen terrein nog een tijd lang gebruikt om leer te looien, aangezien een leerlooierskuil door de dempingslagen van de gracht is gegraven. Uit de kadastrale minuut van 1829 blijkt dat in die tijd nog verschillende tuinen ter plaatse van de voormalige buitengracht het eigendom waren van schoenmakers. Het is aannemelijk dat leden van het schoenmakersgilde het terrein nog tot in de 19e eeuw gebruikt hebben voor het looien van huiden.

---

³⁰ Slot, 2010.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

De archeologische begeleiding heeft belangwekkende gegevens opgeleverd met betrekking tot activiteiten die zich sinds de Middeleeuwen hebben afgespeeld ter plaatse van de Kloostertuin. Er zijn zowel sporen van bewoning als sporen van ambachtelijke activiteiten (leerlooien) gevonden. Opmerkelijk is dat in het ontgraven gedeelte een grote dichtheid aan sporen van een middeleeuws erf zichtbaar was, dat van vóór de aanleg van de buitengracht dateert. In het archeologische verwachtingsmodel werd niet direct rekening gehouden met sporen en resten van een middeleeuws erf ter plaatse van het ontgravingsvlak. Het erf (dat gedeeltelijk is opgegraven) bevindt zich namelijk in een zone waaraan een lage archeologische verwachting is toegekend voor archeologische resten (behalve dan voor een weg die op de kaart van Jacobus van Deventer is aangegeven, zie figuur 5). De grote dichtheid aan paalkuilen aan de noordkant van de ontgraving bevestigt daarentegen de hoge archeologische verwachting voor middeleeuwse resten ten noorden van de parkeerplaats en de bouwput voor het mortuarium.

Op de specifieke onderzoeksvragen in het PvE kunnen de volgende antwoorden worden gegeven:

1. Wat is de aard en begrenzing van de voormalige buitengracht? Is er een stratigrafie waarneembaar in de dempingslagen? Zijn er meerdere dempingslagen waarneembaar? Is de demping dateerbaar, en mogelijk in fasen?

De buitengracht kenmerkt zich door verschillende vullingen waarin nauwelijks vondstmateriaal aanwezig is. Het gaat om een opvulling met humeus slib, lagen eikenschors en dempingslagen. De dempingen zijn niet dateerbaar op grond van het weinige vondstmateriaal dat hierin werd aangetroffen.

2. Wat is de aard en de morfologie van eventueel nog aanwezige dijklichamen? Zijn er ook resten van grondkeringen of beschoeiingen aan de grachtzijde?

Binnen de grenzen van de ontgraving zijn geen dijklichamen herkend. Het dijklichaam dat rond de buitengracht heeft gelegen, is in het verleden geëgaliseerd tot in de oorspronkelijke A-horizont. Aan de stadszijde van de buitengracht (Oostwal) lag een grondkering. De buitengracht heeft aan de buitenzijde een flauw talud gehad, waardoor het kennelijk niet noodzakelijk was hier beschoeiingen aan te brengen.

3. Zijn er in het ontgravingsvlak buiten de buitengracht ook nog sporen van activiteiten die te relateren zijn aan het historisch gebruik (tuinen en ambachtelijke activiteiten)?

In het noordelijke deel van de bouwput zijn sporen van erf gevonden dat ouder is dan de aanleg van de stadsgracht rond 1400. Het gaat om minstens één boerderijplattegrond die (op basis van

het vondstmateriaal) dateert uit het eind van de 12e en/of 13e eeuw. Daaromheen bevonden zich een schuur, diverse roedenbergen en enkele waterputten.

6.2 Aanbevelingen

De resultaten van de archeologische begeleiding wijzen erop dat in aangrenzende gebieden buiten de bouwput van het mortuarium met behoudenswaardige archeologische resten rekening gehouden moet worden. Daarom wordt aanbevolen archeologisch onderzoek uit te voeren indien ontwikkelingsplannen voor aangrenzende gebieden worden voorgenomen.

De conceptrapportage is namens de gemeente Dinkelland beoordeeld door de regioarcheoloog (drs. J.A.M. Oude Rengerink). Hij heeft hierover opgemerkt dat voor zover er bij de inrichting van het noordelijke gebied alsnog dieper dan 50 cm onder het bestaande maaiveld gegraven gaat worden, dit aan de gemeente moet worden gemeld en dat er bij het graafwerk een archeologische begeleiding plaats moet vinden. Gezien tegen de achtergrond van de aangetroffen sporen is de kans namelijk bijzonder groot dat ten noorden van de parkeerplaats en de bouwput voor het mortuarium nederzettingssporen uit de Late Middeleeuwen aanwezig zijn.

Literatuur

- Berg, M.W. van den, & C. den Otter**, 1993. *Toelichtingen bij de geologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000: blad Almelo Oost /Denekamp (28O/29)*. Rijks Geologische Dienst, Haarlem.
- Bökkers, T. & H. Eweg**, 2007. *Ootmarsum historie van wallen en grachten*. Vereniging Heemkunde Ootmarsum en omstreken, Ootmarsum.
- Ebbers, G. & H. van het Loo**, 1992. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000: toelichting bij kaartblad 28 Oost-29*. Staring Centrum-DLO, Wageningen.
- Eweg, H.J.**, 1998. Van Berchfrede tot Bergplein. *Jaarboekje Stichting Heemkunde Ootmarsum* 1998: 25-30.
- Eweg, H.J.**, 2007. Ootmarsum, een grensstadje met bisschoppelijke signatuur. *Overijsselse Historische Bijdragen* 122: 127-134.
- Formisma, W.J.**, 1943. *Oud-Archief Ootmarsum*. Van Gorcum & Comp., Assen.
- Gerard, J.N.A., e.a.**, 1984. *De hof Ootmarsum uit de geschiedenis van een landsheerlijke hof*. Stichting Heemkunde Ootmarsum/Stichting Matris, Utrecht.
- Grimberg, R.**, 2005. *Voorlopige bevindingen archeologie m.b.t. de loop van de grachten tussen Keerweer en Marktstraat*. Werkgroep Archeologie, Ootmarsum (<http://heemkunde-ootmarsum.nl/archeo-ovp-4.html>).
- Huijts, C.S.T.J.**, 1992. *De voor-historische boerderijbouw in Drenthe: reconstructiemodellen van 1300 vóór tot 1300 na Chr.* St. Historisch Boerderij-onderzoek Arnhem.
- Kleinsman, W.B., e.a.**, 1977. *Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000: blad 28/29 Almelo-Denekamp*. Stichting voor Bodemkartering/Rijks Geologische Dienst, Haarlem/Wageningen.
- Morshuis, B.**, 2000. *Maria ad Fontes: zusters van O.L. Vrouw van Amersfoort 150 jaar in Ootmarsum*. Ben Morshuis Stichting, Ootmarsum.
- Oude Rengerink, J.A.M.**, 1997. Gemeente Ootmarsum: Huis Ootmarsum en stadsgrachten; geofysisch onderzoek. *RAAP-rapport* 274. Stichting RAAP, Amsterdam.
- Oude Rengerink, J.A.M.**, 2010. *Programma van Eisen herinrichting Kloostertuin Ootmarsum, archeologische begeleiding bouw en aanleg mortuarium en parkeerplaats*.
- Putten, M., van**, 2005. Locatie Smithuisstraat 39, Ootmarsum: inventariserend veldonderzoek, karterende fase, oktober 2005. *BAAC-rapport* 05.298. BAAC, 's-Hertogenbosch.
- Scholte Lubberink, H.B.G.**, 2007. Gemeente Dinkelland; archeologische verwachtings- en advieskaart. *RAAP-rapport* 1557. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Scholte Lubberink, H.B.G.**, 2009. Plangebieden Klooster en Radboudzalen en Kloostertuin te Ootmarsum, gemeente Dinkelland; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek. *RAAP-notitie* 3285. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Seyger, G.**, 2005. *Hanzerijkdom: armen- en ziekenzorg in Twenthe (797-1626): cartularium Oldenzaals OLV-gilde*. Enschede.
- Slot, H.**, 2010. *Opgravingen Ootmarsum Molenstraat*. Archeologische Club Oldenzaal (ACO) (<http://aco.jouwweb.nl/nieuws/opgravingen-ootmarsum-molenstraat>).
- Waterbolk, H.T.**, 2009. Getimmerd verleden: sporen van voor- en vroeghistorische houtbouw op de zand- en kleigronden tussen Eems en IJssel. *Groningen Archaeological Studies (GAS)* 10. Eelde.

Gebruikte afkortingen

ARCHIS	ARChEologisch Informatie Systeem
AWN	Archeologische Werkgemeenschap Nederland
GPS	Global Positioning System
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
-Mv	beneden maaiveld
NAP	Normaal Amsterdams Peil, de referentiehoogte waaraan hoogtemetingen in Nederland worden gerelateerd.
PvE	Programma van Eisen
S	spoornummer
V	vondstnummer

Verklarende woordenlijst

afzetting

Neerslag of bezinking van materiaal.

A-horizont

Uitspoelingshorizont van een bodemprofiel.

antropogeen

Ten gevolge van menselijk handelen (door mensen gemaakt/veroorzaakt).

artefact

Alle door de mens gemaakte of gebruikte voorwerpen.

C-horizont

Horizont die niet (of weinig) is veranderd door bodemvorming; het oorspronkelijke moedermateriaal.

cultuurlaag

Een pakket met afvalresten dat is ontstaan door (meestal) langdurige bewoning van een bepaalde locatie.

dekzand

Fijnzandige afzettingen die onder periglaciale omstandigheden voornamelijk door windwerking ontstaan zijn.

dendrochronologie

Dateringstechniek gebaseerd op jaarringpatronen van hout.

eerdgrond

Donkere, min of meer rulle grond, met organische en anorganische bestanddelen.

enkeerdgronden

Dikke eerdgrond ontwikkeld op zandgrond onder invloed van de mens; worden ook wel essen genoemd.

erosie

Verzamelnaam voor processen die het aardoppervlak aantasten en los materiaal afvoeren. Dit vindt voornamelijk plaats door wind, ijs en stromend water.

esdek

Oud verhoogd bouwland, ontstaan door ophoging ten gevolge van bemesting. Voor de bemesting werden plaggen of met zand vermengde potstalmest opgebracht. De term es is gangbaar in Noord- en Oost-Nederland. In Midden-Nederland wordt gesproken van enk of eng en in Zuid-Nederland van akker of veld.

ex situ

Niet in of op zijn/haar oorspronkelijke positie.

gebint

Samenstel van een bint met twee vrijstaande stijlen en bijbehorende hoekverstijvingen. De afmeting van een huis werd in Oost-Nederland vaak in gebinten uitgedrukt.

grondsporen

Sporen van menselijke werkzaamheden in het verleden (kuilen, greppels, paalgaten), herkenbaar als verkleuringen en verstoringen van de bodemstructuur.

keileem

Grondsoort bestaande uit een mengsel van leem, zand, grind en stenen.

leem

Grondsoort die wordt gekenmerkt door een hoog siltgehalte (bodemdeeltjes tussen 0,002 en 0,05 mm).

mobilia

Alle voorwerpen die door de mens zijn gebruikt of vervaardigd, en die in principe verplaatst kunnen worden; roerende goederen.

nederzetting

Woonplaats; de aard en samenstelling van het in het veld aangetroffen sporen en materiaal wordt geïnterpreteerd als resten van bewoning in het verleden.

periglaciaal

Heeft betrekking op de stroken rondom het door landijs bedekte gebied, op het daarop heersende klimaat en op kenmerkende verschijnselen in dit gebied.

silt

Gronddeeltjes ter grootte van 0,002 tot 0,05 mm.

sporen

Zie grondsporen.

smeltwater

Water dat ontstaat bij smelting van sneeuw en van gletsjerijs.

stratigrafie

Opeenvolging van lagen.

Tertiair

Geologische periode vóór het Pleistoceen (dat samen met het Holoceen tot het Kwartair wordt gerekend), ca. 65-2,3 miljoen jaar geleden.

veldpodzol

Humuspodzolgronden met een humushoudende bovengrond dunner dan 30 cm. Dergelijke gronden worden hoofdzakelijk aangetroffen in jonge ontginningsgebieden.

vindplaats

Plaats waar archeologisch materiaal is verzameld of te verzamelen is.

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

Figuur 1. Ligging van plangebied Kloostertuin (gearceerd); inzet: ligging in Nederland.

Figuur 2. Plangebied Kloostertuin (plangebied B) op de kaart van Jacob van Deventer uit ca. 1557. Tevens afgebeeld is het in 2009 onderzochte plangebied Klooster en Radboudzalen (A).

Figuur 3. Projectie van plangebied op de kadastrale minuut uit 1829.

Figuur 4. Projectie van plangebied Kloostertuin op de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Dinkelland (naar: Scholte Lubberink, 2007).

Figuur 5. Gespecificeerde verwachtingskaart van plangebied Kloostertuin.

Figuur 6. Gedocumenteerde ontgravingsvlakken en profielen.

Figuur 7. Doorsnede van de buitengracht (links) en een palenrij aan de voet van de Oostwal (rechts).

Figuur 8. Palenrij van een huisplattegrond (structuur 1), foto richting het noordoosten.

Figuur 9. Middeleeuwse huisplattegrond (structuur 1) grondsporen en dieptediagram (schaal resp. 1:200 en 1:100).

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Tabel 2. Overzicht van aangetroffen keramiek.

Bijlage 1. Sporenlijst.

Bijlage 2. Vondstenlijst.

Kaartbijlage 1. Sporen en structuren binnen het ontgravingsvlak (schaal 1:100).

Kaartbijlage 2. Profielen (schaal 1:100).

RAAP-RAPPORT 2241

Plangebied Kloostertuin te Ootmarsum, gemeente Dinkelland
Archeologisch onderzoek: een archeologische begeleiding

Bijlage 1. Sporenlijst

SPOOR (Sporen)

VORM (vorm van het spoor)

lin	langwerpig/lineair
NVT	niet van toepassing
onr	onregelmatig
ovaal	ovaal
rechth	rechthoekig
rond	rond
vier	Vierkant

VORMCOUPE (vorm van de coupe)

hoek	hoekig
kom	komvormig
nnb	niet nader beschreven
onr	onregelmatig
vier	vierkant

INTERPRET (interpretatie van spoor)

GW	greppel
GWC	gracht
HT	hout
HTL	plank
HTP	houten paal
KL	kuil
LGB0	bouwvoor, recent
LGBV	bouwvoor, fossiel
LGC	cultuurlaag
LGN	natuurlijke laag
LGO	ophogingslaag
LL	leerlooierskuil
PK	paalkuil: grondspoor kuil voormalige paal.
ST	steen
VERVAL	vervallen
VL	vlek
VSN	natuurlijke verstoring
VSR	verstoring recent
WA	waterput
WG	weg
ZEEFVLAK	administratief: zeefvak niveau vondsten

VULLING (Vullingen)

TEXTUUR (textuur)

Ks4	klei uiterst siltig
Kz1	klei zwak zandig
Kz3	klei sterk zandig
Lz1	leem zwak zandig
Lz2	leem sterk zandig
Vk1	veen zwak kleiig
X	niet benoemd
Zs1	zand zwak siltig

Zs2	zand matig siltig
Zs3	zand sterk siltig
Zs4	zand uiterst siltig

TBIJMENGh (textuur bijmenging: humus)

-	geen bijmenging
h1	zwak humeus
h2	matig humeus
h3	sterk humeus

TBIJMENGgr (textuur bijmenging: grind)

-	geen bijmenging
g1	zwak grindig
g2	matig grindig
g3	sterk grindig

FEMN (IJzer en Mangaan)

-	geen bijmengsels
FE1	enkele Fe-vlekken
FE2	veel Fe-vlekken
FE9	Fe-concreties
FM1	enkele Fe- & Mn-vlekken
FM9	Fe- & Mn-concreties
MN1	enkele Mn-vlekken

KLEUR/GEVLEKT (kleur aangeven volgens standaard codering)

codes kunnen in willekeurige combinaties gebruikt worden

L	licht
U	bruin
D	donker
Y	grijs
E	geel
Z	zwart
O	oranje
W	wit
R	rood
P	paars
A	blauw
G	groen
X	kleur niet te bepalen (veld)
NVT	niet van toepassing

LSR (schelpenresten)

-	geen schelpenresten

LPR (plantenresten)

-	geen plantenresten
HO1	spoor hout (0-1%)
HO3	veel hout (> 10%)

HK (houtschool)

0	afwezig
1	enkele spikkel
2	spikkels

FO (fosfaat)

0	afwezig
1	lichte zweem

PA (archeologisch puin)

0	afwezig
1	enkel fragment
2	fragmenten

PO (puin (overig))

0	afwezig
1	enkel fragment
2	fragmenten
3	veel fragmenten

RAAP-RAPPORT 2241

Plangebied Kloostertuin te Ootmarsum, gemeente Dinkelland
Archeologisch onderzoek: een archeologische begeleiding

SPoor	PUT	VLAk	VORM	GECOUPEERD	VORMCOUPE	Diepte	INTERPRET	VULLING	TEXTUUR	TRIJMENgH	TRIJMENggr	FEMN	KLEUR	GEVLEKT	LSR	LPR	HK	PO	FO	PA	OPMERKING	VONDST_NR
1	1		rechth	ja	vier	8	PK		Zs3	h2			DY									
1	1		rechth	ja	vier	8	PK	1	Zs3				LEY									
2	1		rechth	ja	kom	12	PK		Zs3	h2			DY									
3	1		rechth	ja	kom	26	PK		Zs3	h2			DY									
4	1		rechth	ja	onr	34	PK		Zs3	h2			DY	EY								
5	1		rechth	ja	vier	30	PK		Zs3	h1			DY									1
5	1		rechth	ja	vier	30	PK	1	Zs3				LY									1
6	1		rechth	nee		32	PK		Zs3	h1			DY	EY								4
7	1		rechth	ja	kom	30	PK		Zs3	h1			DY									
7	1		rechth	ja	kom	30	PK	1	Zs3				DY	EY								
8	1		rechth	ja	kom	10	PK		Zs3	h1			DY	EY								
9	1		rond	ja	kom	21	VSN		Zs3	h1			DY								witte zandlaagjes	
10	1		rond	nee		20	VSN		Zs3	h1			DY									
11	1		ovaal	ja	kom	20	PK		Zs3				DYU									
12	1		rechth	ja	onr	10	PK		Zs3				DY									
13	1		rechth	ja	onr	20	KL		Zs3	h2			DY									
14	1		rechth	ja	nmb	100	KL		Zs3	h2			DY	EY								5
15	1		rechth	nee			PK		Zs3	h1			DY									2, 3
15	1		rechth	nee			PK	1	Ks4				EY									2, 3
16	1		ovaal	ja	kom	30	PK		Zs3	h2			DY									
17	1		ovaal	nee			PK		Zs3	h1			DY									
18	1		ovaal	ja	kom	40	PK		Zs3				DY									
19	1		ovaal	ja	hoek	8	PK		Zs3	h1	g3		DYZ								stenen	6, 7
20	1		ovaal	ja	kom	5	PK		Zs3	h1			DY									
21	1		ovaal	nee			PK		Zs3	h1			DY									
22	1		ovaal	ja	nmb	45	VSN		Zs3	h1			DY								b	
23	1		lin	ja	hoek	10	GW		Zs3				DY									
24	1		lin	ja	kom	3	GW		Zs3				DY									
25	1		ovaal	ja	kom	5	PK		Zs3				DY									
26	1		ovaal	ja	kom	12	PK		Zs3				DY	LY								
27	1		lin	ja	kom	10	GW		Zs3				DY									
28	1		lin	nee			GW		Zs4	h2	g2		DZY									
29	1		ovaal	ja	kom	32	KL		Zs3				YU									
29	1		ovaal	ja	kom	32	KL	1	Zs4				UY									
29	1		ovaal	ja	kom	32	KL	2	Zs4				LUY									
30	1		ovaal	ja	kom	4	PK		Zs3				LY									
31	1		ovaal	ja	kom	4	PK		Zs3				LY									
32	1		ovaal	nee			PK		Zs3				Y									
33	1		ovaal	nee			PK		Zs3	h2			DY									
34	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DY									
35	1		ovaal	nee			PK		Zs3				Y	E								
36	1		ovaal	nee			KL		Zs3	h2			DY	E								8
37	1		ovaal	nee			VL		Zs3	h2	g3		Y	E							+ stenen	
38	1		ovaal	ja	kom	14	PK		Zs3				YU	DUY								
39	1		ovaal	ja	kom	8	PK		Zs3	h1			DY			1						9
40	1		ovaal	nee			PK		Zs3	h1		FE2	UY									

RAAP-RAPPORT 2241

Plangebied Kloostertuin te Ootmarsum, gemeente Dinkelland
Archeologisch onderzoek: een archeologische begeleiding

SPoor	PUT	VLAk	VORM	GEcouPEERD	VORMcouPE	DIePTE	INTERPRET	VULLING	TEXTUUR	BIJMEENGh	BIJMEENGgr	FEMN	KLEUR	GEVLEKT	LSR	LPR	HK	PO	FO	PA	OPMERKING	VONDST_NR
41	1		ovaal	ja	korn	8	PK		Zs3	h1			DY	U			1					
41	1		ovaal	ja	korn	8	PK	1	Zs3	h1			Y	UE			1					
41	1		ovaal	ja	korn	8	PK	2	Zs3	h2			DY									
42	1		ovaal	ja	hoek	30	PK		Zs3	h2		FE9	DY				2					10
42	1		ovaal	ja	hoek	30	PK	1	Zs3	h2		FE9	Y									10
43	1		ovaal	nee			PK		Zs3	h2			Y									
44	1		ovaal	nee			PK		Zs2	h1			UY	E								
45	1		ovaal	nee			PK		Zs3	h1			UY	E								
46	1		ovaal	nee			PK		Zs3	h1	g3		UY	E							+ stenen	
47	1		ovaal	nee			PK		Zs3	h1			Y									
48	1		NVT	nee			LGN		Zs3				AY									
49	1		lin	nee			GWC		Zs1		g1	FE2	LY									
50	1		lin	nee			GWC		Vk1	h3	g1		DU									
51	1		lin	nee			GWC		Zs2	h1	g1		DU	WY								
52	1		lin	nee			GWC		Vk1				DZY									
53	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DY									
53	1		ovaal	nee			PK	1	Zs3				DY	EY								
54	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DY									
55	1		onr	nee			GW		Zs3				DY									
56	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DY									
57	1		ovaal	nee		20	PK		Zs3				DUY									
57	1		ovaal	nee		20	PK	1	Zs3				UE									
58	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DUY									
58	1		ovaal	nee			PK	1	Zs3				UE									
59	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DY				1					
59	1		ovaal	nee			PK	1	Zs3				UE									
60	1		rechth	nee		50	PK		Zs3				DY									
60	1		rechth	nee		50	PK	1	Zs3				UE				1					
61	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DY	E								
62	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DY				1					
63	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DY									
64	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DY									
65	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DY									
66	1		ovaal	nee			PK		Zs3				UY									
67	1		ovaal	nee			PK		Zs3				Y									
68	1		ovaal	nee			VERVAL		Zs3				Y								= S130	
69	1		ovaal	nee			PK		Zs3				Y									
70	1		rond	nee		200	WA		Zs3	h2			DY	E							+ stenen	32
70	1		rond	nee		200	WA	1	Zs4				Y	E								32
70	1		rond	nee		200	WA	2	Zs4	h1			UY									32
71	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DY									
72	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DY	E								
73	1		ovaal	nee			PK		Zs3				Y	LU								
74	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DY									
75	1		ovaal	nee			PK		Zs3				GY									
76	1		ovaal	nee			PK		Zs3				Y									

RAAP-RAPPORT 2241

Plangebied Kloostertuin te Ootmarsum, gemeente Dinkelland
Archeologisch onderzoek: een archeologische begeleiding

SPoor	PUT	VLAk	VORM	GEcouPEERD	VORMcouPE	DIePTE	INTERPRET	VULLING	TEXTUUR	TRIJMENgh	TRIJMENgr	FEMN	KLEUR	GEVLEKT	LSR	LPR	HK	PO	FO	PA	OPMERKING	VONDSr_Nr
77	1		ovaal	nee			PK		Zs3				Y									
78	1		ovaal	nee			PK		Zs3				GY									
80	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DY	E								
81	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DY	E								
82	1		rond	nee			HTP		X				NVT									28
83	1		rond	nee			HTP		X				NVT									27
84	1		rond	nee			VERVAL		X				NVT								= S202	
85	1		lin	nee			GWC		Zs3				NVT									55. 57
86	1		lin	nee			GWC		Zs4	h2			UY									12. 56
87	1		onr	nee			LL		Zs4	h2			DY							1		
88	1		ovaal	nee			LGO		Zs3				LUY									
89	1		lin	nee			GWC		Zs3				LEY	Y								
90	1		lin	nee			GWC		Zs2	h1	g1		DY	WY								59
91	1		lin	nee			GWC		Zs3				YA	U								
92	1		ovaal	nee			VERVAL		Zs3				YA	U							= S202	
93	1		onr	nee			HT		X				NVT								liggend hout in gracht 21	
94	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DUY									
95	1		ovaal	nee		2	PK		Zs2				Y									
96	1		ovaal	nee		5	PK		Zs2				DY				1					
97	1		ovaal	nee		2	PK		Zs3				DY									
98	1		ovaal	nee		2	PK	1	Zs3				LYU									
99	1		ovaal	nee		2	PK		Zs3				YU									
100	1		ovaal	nee		3	PK		Zs4	h1	g1		DY				1					
101	1		ovaal	nee			PK		Zs2				Y								+ stenen	
102	1		ovaal	nee			PK		Zs3			FE9	DY									
103	1		ovaal	nee		7	PK		Zs3				Y									
104	1		ovaal	nee		4	PK		Zs3				Y									
105	1		ovaal	nee		4	PK		Zs3				Y									
106	1		ovaal	nee		120	KL		Zs4				DY									
107	1		ovaal	nee		20	PK		Zs3				Y									
108	1		ovaal	nee		30	VSR		Zs3	h2			DUY									
109	1		ovaal	ja	hoek	39	PK		Zs2				Y	WY								13
110	1		rechth	ja	vier	47	PK		Zs3		g1	FE9	Y									
111	1		ovaal	nee		11	PK		Zs3		g1		Y									
112	1		ovaal	nee		12	PK		Zs3				Y									
113	1		ovaal	nee			PK		Zs3				Y									
114	1		ovaal	nee		5	PK		Zs3	h1	g1	FE9	DY				1					
115	1		ovaal	nee		5	PK		Zs3	h1		FE9	Y									
116	1		ovaal	ja	vier	38	PK		Zs3		g2		DY									
117	1		ovaal	ja	hoek	22	PK		Zs3				DY				1				paalkuil?	14
118	1		ovaal	ja	nmb	30	PK		Zs3				DY									17
119	1		ovaal	nee			VSR		Zs3		g1		Y	E								
120	1		rechth	nee		52	PK		Zs3		g1		DY				1					
121	1		rechth	nee		42	PK		Zs3		g1		DY								+ stenen	
122	1		ovaal	ja	nmb	20	PK		Zs3				DY									

RAAP-RAPPORT 2241

Plangebied Kloostertuin te Ootmarsum, gemeente Dinkelland
Archeologisch onderzoek: een archeologische begeleiding

SPOR	PUT	VLAK	VORM	GECOUPEERD	VORMCOUPE	Diepte	INTERPRET	VULLING	TEXTUUR	TRIJMENGh	TRIJMENGgr	FEMN	KLEUR	GEVLEKT	LSR	LPR	HK	PO	FO	PA	OPMERKING	VONDST_NR
123	1		ovaal	nee			PK		Zs3				Y									18
124	1		ovaal	ja	korn	18	PK		Zs3				Y	E			1					
125	1		ovaal	nee		5	PK		Zs3		g1		Y	E								
126	1		ovaal	nee		5	PK		Zs2	h2	g1		Y	E							+ kiezels	
127	1		ovaal	nee		5	PK		Zs3		g1		Y									
128	1		onr	nee			ST		X				Y									
129	1		onr	nee			ST		X				Y									
130	1		ovaal	nee		12	PK		Zs2				Y									34
131	1		ovaal	ja	onr	5	PK		Zs3				Y									
132	1		ovaal	ja	korn	10	PK		Zs3				Y									
133	1		ovaal	nee		6	PK		Zs3				Y				1					
134	1		ovaal	nee		60	PK		Zs3	h2			Y									
135	1		ovaal	nee		5	PK		Zs3			FE9	Y									
136	1		lin	nee			GW		Zs3	h1	g1		Y								+ kiezels	
137	1		lin	nee		5	GW		Zs3	h1	g1		DY								+ kiezels	
138	1		lin	nee		12	GW		Zs3	h1	g1		DY									
139	1		onr	nee		7	VSR		Zs2		g1		EY									
140	1		ovaal	nee		38	PK		Zs4	h1			DY	E			1					
141	1		lin	nee			GW		Zs4	h1			DY	E								
142	1		ovaal	nee			PK		Zs4	h1			DY									
144	1		ovaal	nee		5	PK		Zs4	h1			DY				2					
145	1		ovaal	nee			PK		Zs4	h1			DY	EU			1					
146	1		ovaal	nee		5	PK		Zs4	h1			DY									
147	1		ovaal	nee		8	PK		Zs3	h1	g1		Y								+ kiezels	
148	1		lin	nee		5	GW		Zs2	h2	g1		DY									
149	1		ovaal	nee		13	PK		Zs3	h1			UY									
150	1		ovaal	nee			PK		Zs4	h1			DYU									
151	1		ovaal	nee			PK		Zs4				Y									20
152	1		ovaal	nee		50	PK		Zs3				Y									
153	1		onr	nee			ST		X				Y									
154	1		ovaal	nee			PK		Zs4			FE2	DY									
155	1		ovaal	nee			PK		Zs3	h2			DY									
156	1		ovaal	nee		6	PK		Zs4	h1			Y									
157	1		ovaal	nee			PK		Zs4	h1			DY									39
158	1		ovaal	nee			PK		Zs4	h1			Y									
159	1		lin	nee			GW		Zs3	h2			DY									
160	1		ovaal	nee			PK		Zs4	h1			Y									
161	1		ovaal	nee			PK		Zs3	h1			Y									
162	1		ovaal	nee			PK		Zs3	h1			Y									
163	1		ovaal	nee			PK		Zs3	h2			DY									
164	1		ovaal	nee		15	PK		Zs4	h1			DY									
165	1		ovaal	nee		10	PK		Zs3	h1		FE9	DY									
165	1		ovaal	nee		10	PK	1	Zs3				LUR									
166	1		ovaal	nee			PK		Zs3	h1			DY									
167	1		ovaal	nee		5	PK		Zs4	h2			DY									
168	1		lin	nee		6	GW		Zs4	h2			DY								+ kiezels	

RAAP-RAPPORT 2241

Plangebied Kloostertuin te Ootmarsum, gemeente Dinkelland
Archeologisch onderzoek: een archeologische begeleiding

SPOR	PUT	VLAK	VORM	GECOUPEERD	VORMCOUPE	Diepte	INTERPRET	VULLING	TEXTUUR	TRIJMENGh	TRIJMENGgr	FEMN	KLEUR	GEVLEKT	LSR	LPR	HK	PO	FO	PA	OPMERKING	VONDST_NR
169	1		rechth	nee		55	PK		Zs4	h2			DY									
170	1		ovaal	nee			PK		Zs3	h2			DUY				2					
171	1		lin	nee			GW		Zs4	h1			DY									
172	1		rechth	nee		15	PK		Zs3	h1			DY									
173	1		ovaal	nee			PK		Zs4	h1			Y									
174	1		ovaal	nee			PK		Zs4	h2			dy									
175	1		ovaal	nee		25	PK		Zs4	h2		FE9	UY									
176	1		ovaal	nee			PK		Zs3	h1		FE9	DY									
177	1		ovaal	nee			PK		Zs4	h1		FE9	Y	UY								
178	1		ovaal	nee		120	WA		Zs4	h1			Y									15, 16
179	1		rond	nee			HTP		X				NVT									24
180	1		rond	nee			HTP		X				NVT									25
181	1		rond	nee			HTP		X				NVT									26
182	1		rond	nee			HTP		X				NVT									
182	1		rond	nee			HTP	1	Zs3				UY									
183	1		rond	nee			HTP		X				NVT									23
184	1		rond	nee		12	PK		Zs3				DY									
185	1		ovaal	nee			PK		Zs3		g1		DY									
186	1		ovaal	nee		5	PK		Zs3		g1		DY									
187	1		ovaal	nee		5	PK		Zs3		g2		DY									
188	1		ovaal	nee		5	PK		Zs3				DY									
189	1		ovaal	nee			KL		Zs3			MN1	Y									
190	1		lin	nee			GWC		Zs3			FE1	ZY				1	1				41, 42
191	1		ovaal	nee			PK		Zs2				Y									
192	1		ovaal	nee			KL		Zs4		g1		Y									
193	1		ovaal	nee			PK		Zs4	h2			DU									
194	1		ovaal	nee			PK		Zs4	h2			DU									
195	1		ovaal	nee			PK		Zs3	h2			LY									
196	1		ovaal	nee			LL		Zs4				DU			HO3						
197	1		ovaal	nee			LL		Zs4				DU			HO3						
198	1		ovaal	nee			PK		Zs3				DU									
199	1		lin	nee			GWC		Zs4				DY									
200	1		vier	nee			HTP		X				X						2			29
201	1		lin	nee			GWC		Zs4				DY	Y					2			19, 22, 43, 46, 49, 50, 51, 54, 62, 63
202	1		lin	nee			GWC		Zs4				DY	Y								
203	1		vier	nee			HTL		Zs4				DY	Y								30, 31, 48
204	1		rond	nee			PK		Zs4				DYU			HO1						
205	1		rond	nee			PK		Zs4				DYU									
206	1		rond	nee			PK		Zs4				DYU									
207	1		rond	nee			PK		Zs4				DYU									
208	1		rond	nee			PK		Zs4				DYU									
209	1		ovaal	nee		5	PK		Zs3				DY						1			33
210	1		onr	nee			GW		Zs4				DY									35
211	1		ovaal	nee			KL		Zs4		g1		DY									61

RAAP-RAPPORT 2241

Plangebied Kloostertuin te Ootmarsum, gemeente Dinkelland
Archeologisch onderzoek: een archeologische begeleiding

SPoor	PUT	VLAk	VORM	GECOUPEERD	VORMCOUPE	Diepte	INTERPRET	VULLING	TEXTUUR	TRIJMENGh	TRIJMENGgr	FEMN	KLEUR	GEVLEKT	LSR	LPR	HK	PO	FO	PA	OPMERKING	VONDST_NR
211	1		ovaal	nee			KL	1	X				NVT								aardewerken pot	61
212	1		ovaal	nee			KL		Lz1		g1		EY				2					
213	1		onr	nee			KL		Zs3				DY				2				meerdere fragmenten natuursteen: poer? + natuursteen	
214	1		ovaal	nee			PK		Zs4		g1		DY				1					
215	1		ovaal	ja	nmb	10	KL		Zs3	h2	g1		DZY									
216	1		ovaal	nee			KL		Zs3		g1		DY									
217	1		ovaal	nee			KL		Zs4		g1		Y									
218	1		ovaal	nee			PK		Zs3		g1		DY									
941	1		NVT	nee			GWC		Zs4		g2		UY									
942	1		NVT	nee			GWC		Zs4		g2	FE2	YU									
943	1		NVT	nee			VSR		Zs3				DUY	E								
944	1		NVT	nee			GWC		Zs3				UY	E								
945	1		NVT	nee			LGN		Zs3		g2		LY									
946	1		NVT	nee			KL		Lz1		g2	FE2	EY	UY								
947	1		NVT	nee			LGBV		Lz1		g1		EY	UY								37, 38
948	1		NVT	nee			KL		Lz2				LEY	UY								
949	1		NVT	nee			LGC		Zs4				DY				1					36
950	1		NVT	nee			LGO		Zs3		g1		UY					1				44, 45
951	1		NVT	nee			LGO		Zs3		g1		DUY									
952	1		NVT	nee			VSR		Zs3		g1		DUY					3				recente bakstenen en mortel
953	1		NVT	nee			LGN		Zs3			FE2	LEY									
954	1		NVT	nee			GWC		Kz3				DY									
955	1		NVT	nee			GWC		Zs3				Y									
956	1		NVT	nee			GWC		Zs3				Y									
957	1		NVT	nee			GWC		Zs3	h1	g1		LY									
958	1		NVT	nee			GWC		Zs4	h2	g1		DY	WE								
959	1		NVT	nee			GWC		Zs4	h2			Y	E			1					
960	1		NVT	nee			GWC		Zs4	h2			DY									
961	1		NVT	nee			LGN		Zs3	h2			LY									
962	1		NVT	nee			GWC		Zs3				YU	WY								
963	1		NVT	nee			GWC		Zs3				Y	AY								
964	1		NVT	nee			LGN		Zs2				LY									
965	1		NVT	nee			GWC		Zs3		g2		DYU				1					
966	1		NVT	nee			LL		Zs2				Y									
966	1		NVT	nee			LL	1	Zs4		g1		DY									
966	1		NVT	nee			LL	2	Vk1				ZU			HO3						
967	1		NVT	nee			GWC		Zs2		g1		YW									
968	1		NVT	nee			LGO		Zs4		g1		YU				1	1				58
969	1		NVT	nee			LGO		Zs4		g2		DUY	E				2				47, 53
970	1		NVT	nee			LGO		Zs3		g1	FE9	UY	E								
971	1		NVT	nee			LGO		Zs3		g2	FE9	YU	E								
972	1		NVT	nee			LGN		Kz1		g3	FE2	EY									
973	1		NVT	nee			LGO		Zs3		g1	FE2	UY				1	1				+ kiezels
974	1		NVT	nee			LGN		Zs2		g1		UY									60

RAAP-RAPPORT 2241

Plangebied Kloostertuin te Ootmarsum, gemeente Dinkelland
Archeologisch onderzoek: een archeologische begeleiding

SPoor	PUT	VLAk	VORM	GEcouPEERD	VORMcouPE	DiePTE	INTERPRET	VULLING	TEXTUUR	TBIJMEHgh	TBIJMEHgr	FEMN	KLEUR	GEVLEKT	LSR	LPR	HK	PO	FO	PA	OPMERKING	VONDST_Nr
975	1		NVT	nee			WG		Zs3		g1	FE9	YU									
976	1		NVT	nee			VSR		Zs3		g1	FE9	UY	WY								
977	1		NVT	nee			LGN		Zs3		g1	FM1	LUY									
978	1		NVT	nee			LGN		Zs2			FM1	Y									
979	1		NVT	nee			LGO		Zs3		g1	FE2	UY	E								
980	1		NVT	nee			LGO		Zs3	h1	g1		UY				1	1				
981	1		NVT	nee			VSR		Zs3		g1		UY									
982	1		NVT	nee			LGN		Zs3				Y									
983	1		NVT	nee			LGO		Zs3		g1		YU									
984	1		NVT	nee			LGN		Zs2		g1		Y									
985	1		NVT	nee			LGN		Ks4			FE2	LY									
986	1		NVT	nee			LGN		Zs4		g2	FM9	YU									
987	1		NVT	nee			LGN		Zs3				Y									
988	1		NVT	nee			LGN		Zs3		g2	FE9	Y									
989	1		NVT	nee			LGN		Lz2		g2		Y									
990	1		NVT	nee			LGN		Zs3		g2		LY									
991	1		NVT	nee			LGO		Zs3		g1		LY					2				
992	1		NVT	nee			PK		Zs3				DUY				1					
993	1		NVT	nee			PK	1	Zs3				LY	DUY								
994	1		NVT	nee			VSN		Kz3			FE9	Y									
995	1		NVT	nee			LGN		Lz1			FE2	OY									
996	1		NVT	nee			PK		Zs3	h1			DY									
997	1		NVT	nee			PK		Zs3				Y									
998	1		NVT	nee			LGC		Zs3		g1	FE2	DY									
999	1		NVT	nee			LGO		Zs3		g1		DUY									
1000	1		NVT	nee			ZEELV		X				NVT									40, 52
1002	1		NVT	nee			AK															
1004	1		NVT	nee			LGN		Lz1			FE2	LUE									
1005	1		NVT	nee			LGN		Zs2				LY									
1007	1		onr	nee			LGN		Lz1			FE2	LUE									
1008	1		NVT	nee			LGN		Kz1				GY									
							LGN		Lz1			A										

RAAP-RAPPORT 2241

Plangebied Kloostertuin te Ootmarsum, gemeente Dinkelland
Archeologisch onderzoek: een archeologische begeleiding

Bijlage 2. Vondstenlijst

MATERIAAL (materiaalcode (ABR))

GLS	Glas
KER	Keramik
MCU	Koper
MFE	IJzer
MPB	Lood
MXX	Metaal
ODB	Bot, dierlijk
SXX	Steen

MATALG (materiaal algemeen (ABR))

AFVAL	Afval
BIJL	Bijl
BOUWMAT	Bouwmateriaal
EMMER	Emmer
GEBIT	Gebitselement:tand/kies
GIETPROP	Gietprop/gietrest
GRS	Grijsbakkend gedraaid aardewerk
GRSH	Grijsbakkend handgevormd aardewerk
HAAK	Haak
KGP	Kogelpot
KIST	Kist (onderdeel)
MUNT	Munt
MUURANKR	Muuranker/gevelanker
PIJP	Pijp/pijpekop/pijpesteel
PINGSDRF	Pingsdorf geelwitbakkend
PSTG	Proto-steengoed
ROOD	Roodbakkend geglaazuurd aardewerk
SCHIJF	Schijf
SPIJKER	Spijker/(klink)nagel
STG	Steengoed
VENSTER	Vensterglas
VUURWAPN	Vuurwapen (onderdeel)
XXX	Onbekend

MATSPEC (materiaal specifiek (ABR+))

DUIT	duit/oord/cent/stuiver
KANTRTBL	kantrechtbijl
KOGEL	kogel/projectiel (rond of met punt)

BEGINDAT (begindatering (ABR))

LMEA	Middeleeuwen laat A
LMEB	Middeleeuwen laat B
NT	Nieuwe tijd
NTA	Nieuwe tijd A
NTB	Nieuwe tijd B
VMED	Middeleeuwen vroeg D

EINDDAT (einddatering (ABR))

LMEA	Middeleeuwen laat A
LMEB	Middeleeuwen laat B
NT	Nieuwe tijd
NTA	Nieuwe tijd A
NTB	Nieuwe tijd B
NTC	Nieuwe tijd C

RAAP-RAPPORT 2241

Plangebied Kloostertuin te Ootmarsum, gemeente Dinkelland
Archeologisch onderzoek: een archeologische begeleiding

ARTEFACT	SPOOR	VONDST	MATERIAAL	MATALG	MATSPEC	BEGINDAT	EINDDAT	OPMERKING
50	5	1	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
39	15	2	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
43	15	2	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
36	15	3	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
48	6	4	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
62	14	5	KER	PSTG_ker		LMEA	LMEA	
63	14	5	KER	STG_ker		LMEB	LMEB	
26	19	6	SXX	XXX_sxx				
66	19	6	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
67	19	6	KER	ROOD_ker		NT	NT	
55	19	7	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
56	19	7	KER	STG_ker		LMEB	LMEB	
46	36	8	KER	STG_ker		LMEB	LMEB	
49	39	9	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
33	42	10	KER	GRS_ker		LMEB	NTA	
23	87	12	ODB	AFVAL_odb	hoornpit			
40	109	13	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
53	118	14	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
54	118	14	KER	PSTG_ker		LMEA	LMEA	
34	178	16	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
29	119	17	KER	BOUWMAT ker	dakpan			
57	123	18	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
58	123	18	KER	PINGSDRF ker		VMED	LMEA	
5	202	19	MFE	KIST_mfe	handvat			handvat
6	202	19	MFE	SPIJKER_mfe				
45	151	20	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
10	93	21	MPB	VUURWAP N_mpb	KOGEL			
14	202	22	MFE	SPIJKER_mfe				
31	202	22	GLS	VENSTER_gls				
2	203	31	MFE	SPIJKER_mfe		NTA	NTC	
44	70	32	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
1	209	33	MPB	XXX_mpb				
47	130	34	KER	ROOD_ker		LMEB	NT	
64	210	35	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
65	210	35	KER	ROOD_ker		NT	NT	
60	949	36	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
61	949	36	KER	STG_ker		LMEB	LMEB	
52	947	37	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
51	947	38	KER	STG_ker		NT	NT	
25	157	39	SXX	XXX_sxx				
38	157	39	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
24	999	40	ODB	GEBIT_odb	paard en varken			
8	190	41	MPB	GIETPROP mpb				
15	190	42	MFE	EMMER_mfe				
9	202	43	MPB	AFVAL_mpb				
35	950	44	KER	PINGSDRF ker		VMED	LMEA	
28	950	45	KER	BOUWMAT ker	dakpan			
13	202	46	MFE	MUURANKR mfe				
30	202	46	KER	BOUWMAT ker	dakpan			
3	969	47	MPB	XXX_mpb				
42	203	48	KER	GRSH_ker		LMEB	NTA	
11	202	49	MXX	AFVAL_mxx				
12	202	50	MPB	VUURWAP N_mpb	KOGEL			
7	202	51	MCU	MUNT_mcu	DUIT	NTA	NTA	
20	999	52	MCU	SCHIJF_mcu				
4	969	53	MCU	SPIJKER_mcu				
41	202	54	KER	PIJP_ker		NTB	NTB	
17	86	55	MPB	VUURWAP N_mpb	KOGEL			
22	87	56	ODB	AFVAL_odb	Hoornpit			
16	86	57	MFE	BOUWMAT mfe				
27	968	58	KER	BOUWMAT ker	dakpan			
37	968	58	KER	GRS_ker		LMEB	NTA	
21	90	59	ODB	AFVAL_odb	Hoornpit			
32	973	60	KER	ROOD_ker		NT	NT	

RAAP-RAPPORT 2241

Plangebied Kloostertuin te Ootmarsum, gemeente Dinkelland
Archeologisch onderzoek: een archeologische begeleiding

ARTEFACT	SPOOR	VONDST	MATERIAAL	MATALG	MATSPEC	BEGIN DAT	EIND DAT	OPMERKING
68	211	61	KER	KGP_ker		LMEA	LMEB	
18	202	62	MFE	HAAK_mfe				
19	202	63	MFE	BIJL_mfe	KANTRTBL			